

Rekapitulacija odstrela divlje svinje na području Zagrebačke županije u razdoblju 2010 - 2020.

Križan, Lucija

Undergraduate thesis / Završni rad

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Forestry and Wood Technology / Sveučilište u Zagrebu, Fakultet šumarstva i drvne tehnologije**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:108:001438>

Rights / Prava: [In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-05-18**

Repository / Repozitorij:

[University of Zagreb Faculty of Forestry and Wood Technology](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FAKULTET ŠUMARSTVA I DRVNE TEHNOLOGIJE
ŠUMARSKI ODSJEK

PREDDIPLOMSKI STUDIJ
ŠUMARSTVO

LUCIJA KRIŽAN

REKAPITULACIJA ODSSTRELA DIVLJE SVINJE NA PODRUČJU
ZAGREBAČKE ŽUPANIJE U RAZDOBLJU 2010. - 2020.

ZAVRŠNI RAD

ZAGREB, rujan 2021.

Zavod:	Zavod za zaštitu šuma i lovno gospodarenje
Predmet:	Osnove lovnoga gospodarenja
Mentor:	Doc. dr. sc. Kristijan Tomljanović
Asistent:	
Student:	Lucija Križan
JMBAG:	0068234254
Akad. godina:	2020./2021.
Mjesto, datum obrane	Zagreb, 24.09.2021.
Sadržaj rada:	Slika: 2 Grafova: 29 Navodi literature: 16
Sažetak:	U završnom radu obrađeni su podatci vezani za odstrel divlje svinje na području svih lovišta u Zagrebačkoj županiji u razdoblju od 2010.-2020. godine. Dobiveni podatci ukazuju na kvalitetu gospodarenja, te daju smjernice za buduće kvalitetno gospodarenje na tom području.

	IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI	OB FŠDT 05 07
		Revizija: 2
		Datum: 29.04.2021.

„Izjavljujem da je moj završni rad izvorni rezultat mogega rada te da se u izradi istoga nisam koristio drugim izvorima osim onih koji su u njemu navedeni“.

U Zagrebu, 24.09.2021., godine

vlastoručni potpis

Lucija Križan

POPIS SLIKA

Slika 1. Vanjski izgled divlje svinje.....	5
Slika 2. Primjer trofeja divlje svinje	6

POPIS GRAFOVA

Graf 1 Matični fond i odstrelji od 2013./14 - 2020./21. za lovište 1-BUKOVAC-NOVAKUŠA.....	9
Graf 2 Matični fond i odstrelji od 2016./17. - 2020./21. za lovište I/5 ŽUMBERAČKA GORA.....	10
Graf 3 Matični fond i odstrelji od 2016./17. - 2020./21. za lovište 3- ČRNOVŠČAK ..	11
Graf 4 Matični fond i odstrelji od 2016./17. - 2020./21. za lovište I/7 SOPOT	12
Graf 5 Matični fond i odstrelji od 2010./11. - 2018./19. za lovište I/9 MARČA	13
Graf 6 Matični fond i odstrelji od 2017./18. - 2020./21. za lovište I/10 ŽUTICA	13
Graf 7 Matični fond i odstrelji od 2016./17. - 2020./21. za lovište I/13 TUROPOLJSKI LUG I	14
Graf 8 Matični fond i odstrelji od 2016./17. - 2020./21. za lovište I/14 TUROPOLJSKI LUG II	15
Graf 9 Matični fond i odstrelji od 2019./20. - 2020./21. za lovište I/103 BISTRA	15
Graf 10 Matični fond i odstrelji od 2019./20. - 2020./21. za lovište I/104 JAKOVLJE	16
Graf 11 Matični fond i odstrelji od 2019./20. - 2020./21. za lovište I/110 MOLVIČKA ŠUMA - SVETONEDELJSKI BREG	17
Graf 12 Matični fond i odstrelji od 2019./20. - 2020./21. za lovište I/111 - SAMOBORSKA GORA.....	17
Graf 13 Matični fond i odstrelji od 2019./20. - 2020./21. za lovište I/112 BREZOVA GORICA - LIPOVAC.....	18
Graf 14 Matični fond i odstrelji od 2019./20. - 2020./21. za lovište I/114 - POGANA JAMA - SLAPNICA	19
Graf 15 Matični fond i odstrelji od 2019./20. - 2020./21. za lovište I/116 - BUKOVICA - MOČVARSKI BREG	19
Graf 16 Matični fond i odstrelji od 2019./20. - 2020./21. za lovište I/117 - GLAVICE.	20
Graf 17 Matični fond i odstrelji od 2019./20. - 2020./21. za lovište I/118 SVETA JANA	21
Graf 18 Matični fond i odstrelji od 2016./17. - 2020./21. za lovište I/119 - PLEŠIVICA	21
Graf 19 Matični fond i odstrelji od 2019./20. - 2020./21. za lovište I/125 - PISAROVINA - JAMNICA.....	22
Graf 20 Matični fond i odstrelji od 2019./20. - 2020./21. za lovište I/143 LUPOGLAVSKI ČRET	23
Graf 21 Matični fond i odstrelji od 2019./20. - 2020./21. za lovište I/148 - BERTOVINA – STRMEC	23
Graf 22 Matični fond i odstrelji od 2019./20. - 2020./21. za lovište I/ - ŠUŠAK - ZELINSKA GORA.....	24
Graf 23 Matični fond i odstrelji od 2019./20. - 2020./21. za lovište I/154 - BEREK - POLJANSKI LUG	25
Graf 24 Matični fond i odstrelji od 2019./20. - 2020./21. za lovište 164 - TOPOLJE..	25
Graf 25 Matični fond i odstrelji od 2019./20. - 2029./20. za lovište i/168 - KLOŠTAR IVANIĆ.....	26

Graf 26 Matični fond i odstrel od 2019./20. - 2020./21. za lovište I/ POKUPSKO	26
Graf 27 Matični fond i odstrel od 2019./20. - 2020./21. za lovište I/126 - KUPČINSKO POLJE	27
Graf 28 Matični fond i odstrel od 2019./20. - 2020./21. za lovište I/115 - BUKOVICA - KRAŠIĆ	28
Graf 29 Matični fond i odstrel od 2019./20. - 2020./21. za lovište I/113 - BOLJARA – GRADINA	28
Graf 30 Matični fond i odstrel od 2019./20. - 2020./21. za lovište I/140 - ORLE	29

SAŽETAK

U radu je obrađena problematika gospodarenja divljom svinjom na području Zagrebačke županije, posebno odstrelom divlje svinje u razdoblju od 2010. – 2020. godine. Obrađene su ekološko biološke karakteristike divlje svinje kao vrste izrazitog populacijskog potencijala i velikog utjecaja na stanište u kojem obitava. Obrađene su štete koje svinja uzrokuje, te mjere suzbijanja tih istih šteta. Glavni cilj rada je na osnovu prikupljenih podataka prikazati godišnji odstrel divlje svinje, te odnos odstrela kroz lovne godine, za koje postoje dostupni podatci. Na osnovu tih podataka doneseni su zaključci o kvaliteti gospodarenja, točnije za jedan dio gospodarenja, a to je odstrel. Rezultati pokazuju da se u lovištima na području Zagrebačke županije uglavnom dobro gospodari divljom svinjom.

Ključne riječi : divlja svinja, odstrel, gospodarenje

SADRŽAJ:

1. UVOD.....	1
2. CILJEVI ISTRAŽIVANJA.....	2
3. MATERIJALI I METODE	3
3.1. Područje istraživanja	3
3.2. Objekt istraživanja	4
3.2.1. Opis	4
3.2.2. O uzgoju.....	5
3.2.3. Lovljenje.....	6
3.2.4. Prehrana i štetnost.....	7
3.2.5. Mjere suzbijanja šteta	8
4. REZULTATI ISTRAŽIVANJA	9
4.1. Lovački savez Zagrebačke županije.....	9
4.2. Bukovac Novakuša.....	9
4.3. Žumberačka gora	10
4.4. Črnovščak	10
4.5. Sopot	11
4.6. Marča	12
4.7. Žutica.....	13
4.8. Turopoljski lug I	14
4.9. Turopoljski lug II	14
4.10. Bistra.....	15
4.11. Jakovlje	16
4.12. Molvička šuma – Svetonedeljski breg	16
4.13. Samoborska gora.....	17
4.14. Brezova Gorica – Lipovac	18
4.15. Pogana Jama – Slapnica	18
4.16. Bukovica – Močvarski breg	19
4.17. Glavice	20
4.18. Sveta Jana	20
4.19. Plešivica	21
4.20. Pisarovina – Jamnica	22
4.21. Lupoglavski čret	22

4.22.	Bertovina – Strmec.....	23
4.23.	Šušak – Zelinska gora.....	24
4.24.	Berek – Poljanski lug.....	24
4.25.	Topolje	25
4.26.	Kloštar Ivanić.....	26
4.27.	Pokupsko	26
4.28.	Kupčinsko polje	27
4.29.	Bukovica - Krašić	27
4.30.	Boljara - Gradina	28
4.31.	Orle	29
5.	RASPRAVA I ZAKLJUČCI	30
6.	LITERATURA.....	31

1. UVOD

Rast divljih svinja u broju i rasponu povezan je s povećanjem gospodarstva i utjecaja na okoliš. Lov se tradicionalno koristi za smanjenje broja divljih svinja. Područja u kojima lov nije dopušten mogu privući divlju svinju iz susjednih lovišta. Taj se fenomen naziva 'pričuvni učinak' i mogao bi privremeno uzrokovati lokalizirane, velike gustoće divljih svinja u područjima gdje je lov zabranjen (izvor: Web 5).

Divlja svinja (*Sus scrofa*) obično dolazi u sukob s ljudskim društvima diljem svijeta. U ruralnim područjima oštećenja usjeva i iskopavanje divljih svinja u potrazi za beskralježnjačkim plijenom često su frustrirali ljude, osobito upravitelje zemljišta. Iako su se divlje svinje smatrale svejedima, a potrošnja poljoprivrednih usjeva od strane divljih svinja varirala je između područja istraživanja, oni su prepoznali poljoprivredne usjeve kao važne prehrambene resurse i značajno oštetili razne poljoprivredne kulture u zapadnoj Europi. Također, divlje svinje prepoznale su poljoprivredne usjeve kao potencijalno važne izvore hrane u poljoprivrednom zemljištu i obalnim staništima u Španjolskoj. S obzirom na ovakve okolnosti, broj napada divljih svinja povećava se u urbanim i prigradskim sredinama od sredine 1990-ih. Studija u Koreji pokazala je da se ukupno 596 divljih svinja pojavilo u središtu grada i ozlijedilo 24 osobe u 2012.. Nadalje, ova je studija izvijestila da se 294 od 596 pojavljivanja dogodilo u centru Seula. Osim ljudskih ozljeda, slučaj prijenosa leptospiroze i *Streptococcus suis* s divljih svinja na ljude u urbanim sredinama zabilježen je u Berlinu (Njemačkoj), te u Barceloni (Španjolskoj). Kako bi se na odgovarajući način riješili sukobi između ljudi i divljih svinja, bitno je da program odstrela razmotri distribuciju divljih svinja i provede kampanju podizanja svijesti kako bi se spriječili susreti s njima. Nedavno se povećalo ispitivanje pomoću zamki s fotoaparatom, ovo bi istraživanje moglo adekvatno procijeniti biološke podatke o divljim svinjama. S druge strane, kako bismo napravili učinkovite planove gospodarenja, moramo posvetiti pažnju ne samo životinjama nego i ljudima. Osim izravnih učinaka na biljne i životinjske zajednice, divlje svinje mogu neizravno utjecati na funkcioniranje cijelog ekosustava. U tom smislu, ublažavanje nastajućeg problema širenja divljih svinja zahtijeva precizne informacije o potencijalnim ekološkim učincima divlje svinje na druge vrste. U srednjoj Europi se sugeriralo da je divlja svinja možda glavni grabežljivac gnijezda vodenih ptica u močvarama povezanim sa šumom, ali ne toliko u poljoprivrednim krajolicima. U mediteranskim područjima širenje divljih svinja koje pogoduje upravljanju poljoprivredom (npr. navodnjavani kukuruz) također može imati negativan ekološki utjecaj na močvarna područja u blizini poljoprivrednih područja, ali ne uvijek. Konačno, sumnja se da bi širenje divljih svinja moglo utjecati i na brojnost glavnih malih vrsta kralježnjaka u mediteranskim ekosustavima, divljeg zeca (*Oryctolagus cuniculus*), ali to do sada nije valjano procijenjeno, osobito u poljoprivredi nizine (izvor: Web 5).

2. CILJEVI ISTRAŽIVANJA

Cilj ovog rada je prikazati problematiku i karakteristike gospodarenja divljom svinjom. U radu je prikazan opis divlje svinje, te njene najvažnije karakteristike. Opisano je područje na kojem je provedeno istraživanje, odnosno orografske, klimatske, hidrografske prilike u Zagrebačkoj županiji, te vegetacija. Najvažniji cilj rada je prikazati rezultate istraživanja odstrela divlje svinje na području svih lovišta u Zagrebačkoj županiji. Na osnovu tih istraživanja moguće je uvidjeti kvalitetu gospodarenja, prvenstveno na temelju prikupljenih podataka za realizirani odstrel u razdoblju od 2010. – 2020. godine. Pomoću grafova je prikazan rast, odnosno pad realiziranog odstrela tijekom spomenutog razdoblja za svako lovište u Zagrebačkoj županiji. U grafovima je također prikazan i matični fond kako bi se uočila razlika između planiranog i ostvarenog broja divljači na početku lovne godine, što također pokazuje koliko je kvalitetno provedeno gospodarenje divljom svinjom za određena područja.

3. MATERIJALI I METODE

3.1. Područje istraživanja

Zagrebačka županija se nalazi u sjeverozapadnoj Hrvatskoj. Ograničava je Grad Zagreb sa zapadne, južne i istočne strane pa se često naziva "zagrebačkim prstenom". Zemljopisno je dosta raznolika cjelina uz Marijagoričko pograničje i Žumberak na zapadu, nisko Turopolje i Pokuplje na jugu, nizinski krajevi na istoku. Površina županije iznosi 3078 km².

Reljef i tla

Na zapadu prevladavaju brežuljkasti i gorski krajevi, a na jugu i istoku nizine. Najviši su dijelovi Žumberačka gora i Samoborsko gorje na jugozapadu i rubni dijelovi Medvednice na sjeveru. Na jugu niske Vukomeričke gorice razdvajaju nisko Turopolje od donjeg Pokuplja. Najveće ravnice pružaju se na istoku, u porječju rijeke Lonje.

Tla su srednje kakvoće. Uz rijeke i u vlažnijim nizinama prevladavaju aluvijalna i močvarna glejna tla, na ocjeditim ravničarskim dijelovima pseudoglejna tla, a u brdskim predjelima smeđa kisela i lesivirana tla (izvor: Web 3).

Vode

Sava je najveća rijeka, a njezinom porječju pripadaju sve ostale rijeke u županiji Kupa, Lonja, Krapina, Sutla, Odra i dr. U jastrebarskom kraju i Pokuplju ima nekoliko ribnjaka. Crna mlaka dijelom je pretvorena u ribnjak, a dijelom je očuvana kao močvara i ptičji rezervat. U županiji ima nekoliko jezera koja su nastala vađenjem šljunka pokraj Velike Gorice i Zaprešića (izvor: Web 3).

Klima

Umjerena kontinentalna klima s toplim ljetima i umjereno hladnim zimama, povremeno sa snježnim padalinama. Najviše padalina ima u kasno proljeće, rano ljeto i jesen, a najmanje u zimi i u rano proljeće. Nema izrazito sušnih niti vlažnih razdoblja, a godišnja količina padalina smanjuje se od zapada prema istoku (izvor: Web 3).

Šume

Najviše očuvanih šuma ima u gorskim krajevima i niskim i slabo naseljenim naplavinim dijelovima Pokuplja. U vlažnim nizinama, prevladava hrast lužnjak, na ocjeditim dijelovima i prigorjima hrast kitnjak, a u brdskim krajevima bukva, mjestimično s jelom (izvor: Web 3).

3.2. Objekt istraživanja

3.2.1. Opis

Divlja svinja (*Sus scrofa* L.) je naša autohtona divljač i naš jedini papkar nepreživač. Na teritoriju Republike Hrvatske nalazimo europsku ili euroazijsku divlju svinju, čiji se areal rasprostranjenosti širi na gotovo cijelu Europu i Aziju. U lovačkoj se terminologiji mužjaka ustaljeno naziva vepar, ženku krmača, mladunčad prasad, a godišnjake (do druge godine života) nazimad. Snažno i zbijeno tijelo u grebenu je visoko 90 – 110 cm, a od vrha njuške do repa je dugo do 155 cm (Darabuš i Jakelić, 1996). Tjelesna težina veprova kreće se i do 300 kg. Dlačni pokrov divljim svinjama čini, posebice zimi, gusta poddlaka ili malje, preko kojih dolazi sloj krute dlake ili čekinja. Same čekinje specifična su oblika pri čemu im se vrh redovito grana u dva ili tri dijela. Svinje su, s iznimkom starijih veprova, društvene životinje koje najčešće nalazimo u skupinama sačinjenim od ženki, prasadi i nazimadi. Nakon što budu istjerani iz krda, mladi mužjaci oblikuju vlastite, male skupine. Tek u sezoni parenja (bucanje), kako slikovito govori Ettinger (1897) "dodju stari vepri u čopor i raztjeraju mladje, kojom prilikom bude ljuta boja i krvave borbe". To je vrijeme parenja poprilično rastezljivo, tako da se tradicionalno kreće od jeseni do prosinca. Danas se pak, vrlo vjerojatno kao posljedica globalnih i uzgojnih promjena, krmače pare i van ovoga razdoblja. Mjesta na kojima se divlje svinje pare moguće je otkriti prvenstveno prema njihovom glasanju. Borbe koje opisuje Ettinger (1897), a i drugi promatrači divljači nastupaju samo u slučaju kada se susretnu dva vepa podjednake snage. Ukoliko početno zastrašivanje veličinom i kljovama ne donese rezultate, započinje borba. Za spomenute kljove veprovi imaju i dostojnu zaštitu u obliku vezivno-tkivnog zadebljanja potkožja plećke s elementima hrskavice, nazvanog slin. Ponekad se u takvom potkožju mogu pronaći dijelovi slomljenih protivnikovih kljova. Nakon otprilike 117 dana bređosti, krmača u skrovitom gnijezdu načinjenom od granja, lišća i mahovine, na svijet donosi 4-12 prugastih prašćića. Takvu mladenačku obojenost krzna nazivamo livrejom, a nestaje prvim linjanjem. Stalna boja dlačnog pokrova divljih svinja je gotovo crna zimi, odnosno sivkasta ljeti.

Slika 1. Vanjski izgled divlje svinje

3.2.2. O uzgoju

Divlje se svinje može bez većih poteškoća uzgajati slobodno u prirodi, ili pak manje ili više kontrolirano u obliku gaterskog (Konjević, 2004) ili farmskog uzgoja. Pri tome, za svaki od spomenutih vidova uzgoja valja istaći nekoliko činjenica. U prirodnom uzgoju nužno je pridržavati se ograničenja broja divljih svinja prema veličini takozvane lovno-produktivne površine (LPP – površina koja pruža osnovne uvjete za život i razmnažanje dotične vrste divljači), a opet sukladno valjanosti lovišta (bonitetni razred). U takvim je prilikama za I. bonitetni razred propisana brojnost do 3 svinje (matični fond) na 100 ha LPP. Ovo i nije brojnost koja osigurava ekonomičnost proizvodnje, ali zasigurno smanjuje štete. Nadalje, valja imati na umu da prosjek prira-sta kojim se vode relevantne regulative od 1-3 grla po krmači starijoj od dvije godine danas više ne stoji te je za očekivati veći prirast godišnje. Ukoliko svinjama uz pravilnu regulaciju njihove brojnosti (do 70 % odstrjela treba obuhvatiti mlade kategorije) osiguramo pravilne načine prihrane (krmne brazde i hranidbeni valjak) i dostatne količine mira u lovištu, za očekivati je i manje štete na usjevima. U gaterskom i farmskom uzgoju treba poštivati potrebe divljih svinja za rovanjem i kaljužanjem, kao i postojanje čvrste hijerarhije u krdu. Veprovima nakon parenja valja osigurati odmor u zasebnom prostoru kako bi se u miru oporavili od naporne sezone parenja (odvojeno od veprova koji nisu sudjelovali u parenju). Od posebna je značaja nužnost zasebnog uzgoja divljih svinja (ne s drugim vrstama divljači), jer mogu prouzročiti znatne štete na mladunčadi ili ranjenoj divljači (lopatari, srne, mufloni). Inače, divlje svinje su za uzgoj zahvalna vrsta, relativno otporna na stres i bolesti, dobrog prirasta, kvalitetna mesa i cijenjenih trofeja.

3.2.3. Lovljenje

Prema trenutno važećem Zakonu o lovu (1994) i Pravilniku o lovostaji (1999), divlje svinje pripadaju u skupinu lovostajem zaštićene divljači, pri čemu za veprove i nazimad nema ograničenja lova tijekom godine, dočim je za krmače i prasad propisana lovostaja u razdoblju od 5. siječnja do 1. lipnja. U lovu na divlje svinje koriste se i pojedinačni i skupni (grupni) lov. U uzgojnom smislu valja naglasiti prednosti pojedinačnog lova koji pruža bolju mogućnost prosudbe same divljači te sukladno donesenoj procjeni i kvalitetan odstrjel. Od metoda pojedinačnog lova, na svinje se prakticira lov dočekom na zemlji i visokom zasjedu, lov prikradanjem i u slučaju veprova, vrlo rijetko lov potiskivanjem te lov potraživanjem s psom. Razlog tome leži u činjenici da krmače redovito napuštaju određeno mjesto pri dolasku pasa, dočim se veprovi odlučuju na ostanak uzdajući se u svoju obranu. Tada im lovac može prići na udaljenost neophodnu za ispravan hitac (Grubešić, 2004). Od skupnih se metoda lova prakticiraju prigon i pogon. U izboru oružja i kalibra za lov na divlje svinje valja naglasiti da se mogu koristiti i puške risanice i puške glatkih cijevi. Pri tome se rabe kalibri poput 7 x 64, 7 x 65 R, 7mm Rem. Mag., 8 x 57 IS, 9,3 x 62 i sl. (Jakelić, 2001). U slučaju lova puškama sačmaricama umjesto klasičnih naboj sa sačmom koriste se takozvane kugle. Tradicionalni postupak s krupnom divljači (a time i svinjama) po odstrjelu opisan je u jednom od prethodnih brojeva (Konjević, 2003). Danas se naravno primjenjuju nove odredbe te svako odstrijeljeno grlo treba dostaviti u najbliži ovlašteni objekt za obradu i podvrći veterinarsko-sanitarnom pregledu. Trofej divljih svinja predstavljaju samo zubi očnjaci veptra. Pri tome, gornje očnjake nazivamo brusačima, a donje sjekačima. Brusači i sjekači zajedno čine kljove, trofej divlje svinje. Očnjake krmače nazivamo klicama i oni ne predstavljaju trofej.

Slika 2. Primjer trofeja divlje svinje

3.2.4. Prehrana i štetnost

Divlje svinje su svejedi u punom smislu riječi. Prvenstveno se hrane različitom biljnom hranom, žitaricama, travom, šumskim plodovima i voćem. Udio biljne hrane u prehrani divljih svinja kreće se od 80 do 90 %. Istraživanja u Poljskoj pokazala su da podzemni dijelovi biljaka imaju udio u prehrani svinja oko 56 %, zelena biljna hrana oko 24 %, šumsko voće i plodovi oko 13 %. Od žitarica, divlje svinje ne preferiraju ječam. Njega obično samo prožvaču i ispljunu, pri čemu iskoriste oslobođeni sok. Najomiljenija prirodna biljna hrana za divlje svinje su kesten i žir. Od hrane životinjskog podrijetla glavninu pak čine gusjenice, različite ličinke i strvine, ali i sve životinje koje mogu uhvatiti i savladati, prvenstveno sitni glodavci, mladunčad i ranjena ili bolesna divljač (Janicki i sur., 2007). Oportunizam divlje svinje znači da svoju prehranu prilagođava godišnjem dobu i onome što joj pruža njezina životna sredina. Jesenski šumski plodovi igraju vrlo važnu ulogu. Budući da ih ima u izobilju, čine do 50% godišnje prehrane. Taj temeljni jelovnik upotpunjuje se u proljeće brojnim korijenjem, izdancima i gomoljima, a ljeti većim dijelom zelenih biljaka, mekim stabljikama i lišćem. Žitarice još više cijeni kad nema dovoljno šumskih plodova. Divlja svinja jede i vinovu lozu (izdanke i grožđe), divlje voće (dud), voće iz voćnjaka. Trave, drvenasta vlakna i gljive jednako su dio biljnog jelovnika (Cortay i sur., 2007). Osim što se hrane samim biljkama i njihovim plodovima te iz zemlje izvlače zasađene biljke, vrlo veliki problem predstavlja i to što ruju te gaze i uništavaju sve pred sobom. U potrazi za hranom, divlje svinje u 24 sata mogu prijeći i do 50 km (izvor: Web 1). Migracija divlje svinje u jesenskom periodu često je povezana sa obilnim urodom krupnog sjemena. Dozrijevanje i opadanje sjemena poklapa se sa vremenom nakupljanja masnih naslaga potrebnih za zimski period. Od svih biljnih dijelova sjeme je najvrijednije s obzirom na nutritivnu vrijednost.

Divlja svinja u šumama listača čini štetu jer izvlači iz zemlje zasađene biljke, jede žir i bukvicu, ruje i gazi zasjene površine. Vrlo su česte štete na poljoprivrednim površinama blizu šume (Glavaš, 2012). Štete koje divlje svinje nanose poljoprivrednim kulturama proizlaze poglavito iz rovanja, valjanja i gaženja, a manje od stvarnog hranjenja (Janicki i sur., 2007). Štete u šumi nastaju vrlo rijetko. Koristi, koje donosi crna divljač svojim rovanjem u šumskom tlu i uništavanjem štetnika, uvelike nadilaze štete koje ona čini na šumskom drveću – odnosno stablima za češanje. Ipak, veprovi mogu svojim kljovama stablima nanijeti jake posjekotine u koje se nasele štetne gljive i oštete stablo ili ga dovedu do ugibanja. Svinje također mogu oštetiti ograde za zaštitu od divljači, tako da srne i jeleni mogu ući u kulture i napraviti štete (Böhm, 2004). Ukoliko domaće svinje uđu u šumu, tzv. „žirovanje“, mogu uništiti žir na cijeloj površini kretanja. Obrana se sastoji u zabrani puštanja domaćih svinja u šume (Glavaš, 2012).

3.2.5. Mjere suzbijanja šteta

Zaštita žira je moguća da se prije sjetve tretira sredstvom koje poništava miris žira. Najsigurnija obrana je podizanje jakih žičanih ograda oko ugroženih mjesta. Mreže moraju biti ukopane u zemlju da se svinje ne mogu provući ispod njih. Odstrelom divlje svinje treba svesti na normalno brojno stanje. Populaciju divljih svinja smanjuju i bolesti. Među najvažnije mjere zaštite spada uspostava ravnoteže između brojnog stanja divljači i stanja šume (Glavaš, 2012). Osim uspostave ravnoteže između brojnosti divljači i stanja sastojine, koju uglavnom održavaju lovci i bolesti, ili postavljanja skupih ograda, bilo bi dobro posegnuti i za drugim biološkim i ekološkim radnjama. Održavanje šumskih pašnjaka, podržavanje bioraznolikosti, izbjegavanje monokultura, korištenje repelenata, a po potrebi sadnja gomoljika koje preferiraju životinje, djeteline, grahorica i unos hrane, poput sijena, voće, pa i odrezani biljni materijal preostao od sječe ili uzgojnih radova, recimo grane od jela ili vrba. Ono što najmanje vole, ljudski je miris, pa u nedostatku boljih ideja, iskoristiti neke prirodne ljudske fiziološke procese vezane uz čišćenje tekućih dijelova krvi u svrhu odbijanja životinja od privatnih posjeda (izvor: Web 2). Primjena kemijskih sredstava u zaštiti bilja polučuje brze i efikasne rezultate. Zbog rastućeg debalansa u prirodnim ekosustavima i opasnostima koje zbog toga prijete sve su veći zahtjevi za potiskivanjem kemijskih sredstava, a još veći za njihovom što manjom otrovnosti. Unatoč tomu njihova se primjena može držati pod kontrolom pogotovo u šumarstvu gdje im je primjena značajno manja u usporedbi s primjenom u poljoprivredi. Uvijek treba imati na umu da, unatoč maloj potrošnji u šumarstvu, nekontrolirano korištenje kemijskih sredstava u zaštiti šuma može uzrokovati vrlo složene i dugotrajne negativne posljedice koje je teško predvidjeti. Da bi se minimalizirala upotreba kemijskih sredstava moraju se poznavati njihova svojstva, način primjene, mehanizam djelovanja, trajnost i način njihove razgradnje kao i neželjeni efekti na čovjeka, životinje i okoliš (Glavaš, 2012). Prihrana životinjskim bjelančevinama zimi pomaže da se izbjegnu štete od divljači u proljeće (Böhm, 2004).

4. REZULTATI ISTRAŽIVANJA

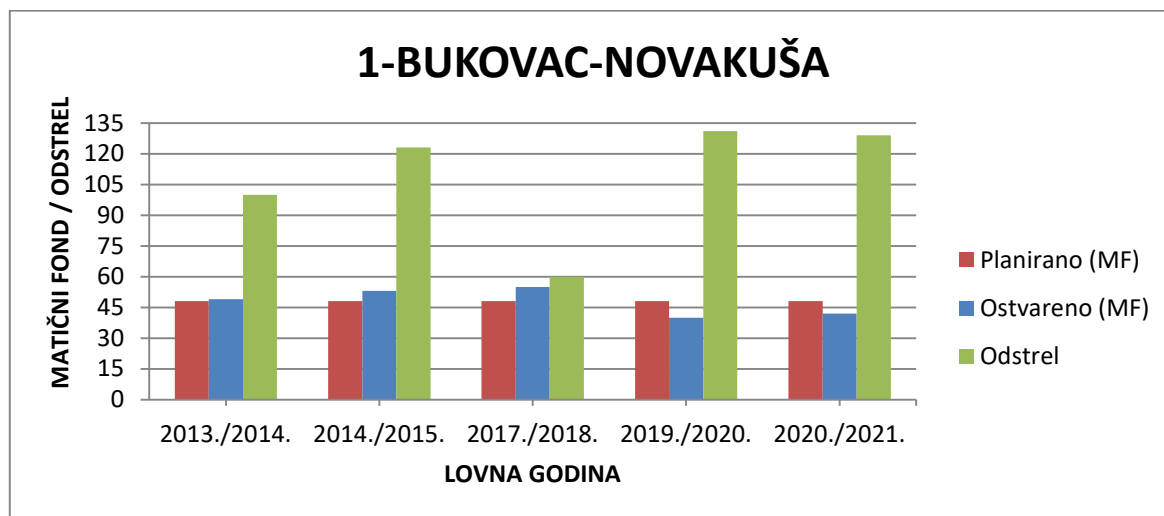
4.1. Lovački savez Zagrebačke županije

Lovački savez Zagrebačke županije osnovan je 1996. godine sa sjedištem u Zagrebu. Savez je osnovan sa zadaćom preuzimanja obveza općinskih lovačkih saveza koji su ukinuti temeljem odredaba Statuta Hrvatskog lovačkog saveza. Savez djeluje na području Zagrebačke županije, koja je smještena u središnjem dijelu sjeverozapadne Hrvatske i zauzima prostor od 3078 kvadratnih kilometra na kojem živi oko 309.700 stanovnika. Najviše tijelo upravljanja je Skupština Saveza. Skupština upravlja Savezom preko Izvršnog odbora koji broji 17 članova. Radom izvršnog odbora rukovodi njegov predsjednik koji je ujedno i predsjednik Saveza. Unutar Lovačkog saveza Zagrebačke županije djeluje nekoliko povjerenstava, koja prate i koordiniraju rad pojedinih područja lovstva. U Lovačkom savezu Zagrebačke županije djeluju 83 lovačke udruge i dvije pravne osobe s ukupno 3.850 lovaca koje su ovlaštenici prava lova u 70 zajedničkih i 6 vlastitih lovišta. U našim lovištima glavne vrste divljači su srneća divljač, divlja svinja, zec, fazan, trčka skvržulja i divlja patka. Osim navedenih vrsta u pojedinim lovištima stabilizirala se populacija jelenske divljači pa je i ta divljač uvrštena u LGO (izvor: Web 4).

4.2. Bukovac Novakuša

Državno lovište Bukovac-Novakuša I/1 nalazi se jugoistočno od Vrbovca, na 59 km od Zagreba. Lovište se prostire na 10000 hektara zemljišta, od toga 1000 hektara je ograđenog lovišta. Lovište je ravničarsko uz izmjenu polja i šumskih sastojina. U lovištu obitava jelen obični, srna obična i divlja svinja od krupne divljači, a od sitne zec i fazan. U ograđenom dijelu nalaze se jelen lopatar, muflon i divlja svinja.

Na grafu 1 prikazan je odstrel divlje svinje u razdoblju od 2013./14. – 2020./21.

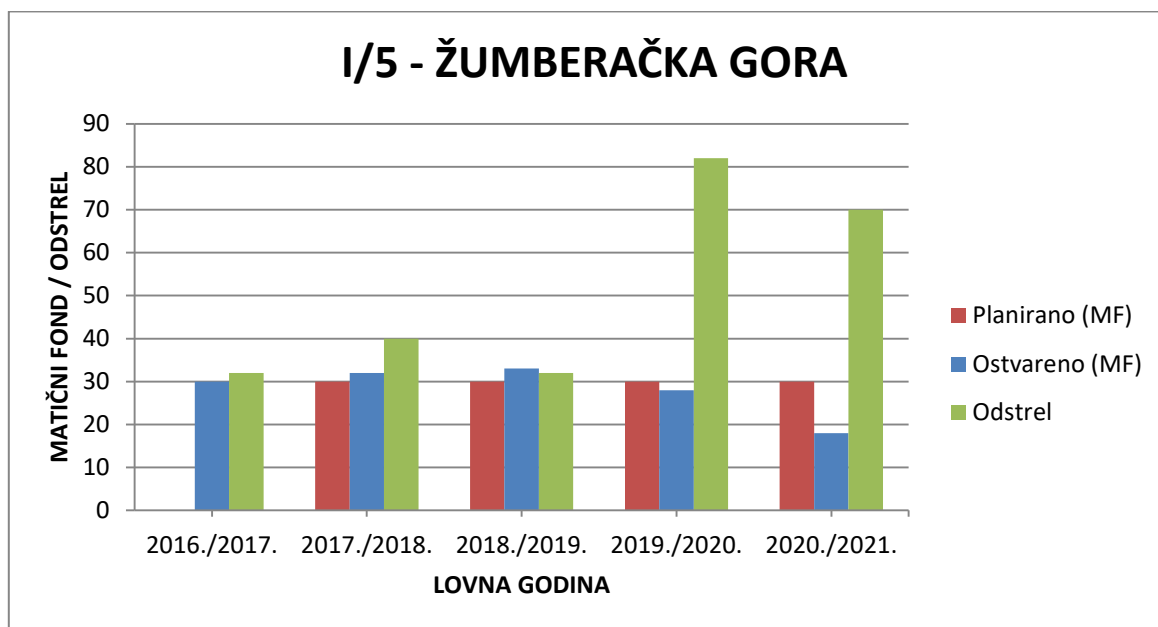

Graf 1 Matični fond i odstrel od 2013./14 - 2020./21. za lovište 1-BUKOVAC-NOVAKUŠA

4.3. Žumberačka gora

Državno lovište Žumberačka gora je lovište otvorenog tipa, a reljefni karakter je nizinski. Početna točka opisa granice nalazi se na mostu potoka Bregana preko ceste Bregana-Stojdraga-Gomja Vas (Ia odjel) - odvojak za Kostanjevec. dalje cestom za Kostanjevec, kroz Kostanjevec prema jugu cestom koja prelazi u šumsku vlak, dalje tom šumskom vlakom do kolskoga puta za Noršić Selo, prije Noršić Sela kolskim putem nedaleko odsjeka 7 j. dalje tim putem do ruba odsjeka 8 a (G.J. Žumberak-Novoselska g.), rubom odsjeka 8 a prema jugozapadu, prelazi do ruba odsjeka 16 e, 16 d i 16 f ide njihovim rubom do potoka Bregana, prelazi potok i izlazi na makadamsku cestu za Koretiće, tom cestom do seia Bratelji, kroz selo Bratelji cestom za Novo Selo Žumberačko, od njega cestom prema sjeveru do državne granice sa Slovenijom a dalje državnom granicom do početne točke opisa granice.

Na grafu 2 prikazan je odstrel divlje svinje u razdoblju od 2016./17. – 2020./21.

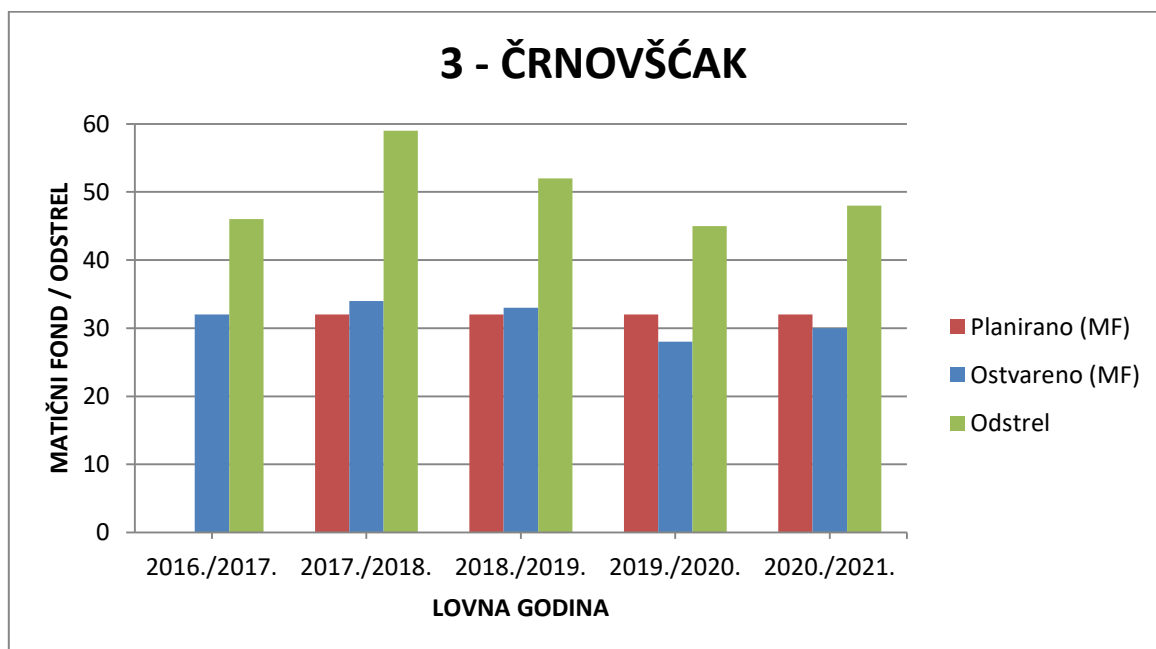
Graf 2 Matični fond i odstrel od 2016./17. - 2020./21. za lovište I/5 ŽUMBERAČKA GORA

4.4. Črnovšćak

Državno lovište Črnovšćak je otvorenog tipa, površine 2158 ha. Pripada Zagrebačkoj županiji. Granice lovišta: Početna točka opisa granice nalazi se na mostu - prijelazu željezničke pruge Zagreb - Vinkovci preko rijeke Zeline, nastavlja željezničkom prugom prema jugoistoku do krivine na koti 103 gdje se odvaja put - cesta koja vodi prema istoku rubom ekonomije (drž. polj. zemljište), nastavlja tim putem sjeverno od kote 103 te prelazi cestu Prečec - Lupoglav i ide dalje prema istoku do krivine gdje skreće prema jugu do kanala, skreće prema istoku kanalom koji pravcem jugoistoka izlazi na rijeku Lonju, dalje nastavlja Lonjom nizvodno do sela

Tedrovec gdje prelazi u mrtvi tok rijeke St. Lonje kojim nastavlja prema jugozapadu, prelazi u potok Budrišec i istim se spušta prema jugu do autoceste Zagreb - Lipovac, dolazi do ograde autoceste gdje skreće prema sjeverozapadu i nastavlja uz ogradu autoceste u pravcu Zagreba do prijelaza autoceste preko potoka Ježevac, tu skreće prema sjeveroistoku i nastavlja uzvodno potokom Ježevac kojim dolazi u predjel Ježevac gdje izlazi na poljski put koji se odvaja prema sjeveru, tim putem nastavlja prema sjeveru, prelazi cestu za Obedišće i dalje nastavlja poljskim putem sjeveroistočno preko kote 100,4 gdje skreće prema sjeveru idući poljskim putem koji potom skreće prema sjeveru i izlazi na rub državne šume do mrtvog rukavca Stare Zeline, tim rukavcem uz rub državne šume nastavlja u pravcu sjevera i izlazi na željezničku prugu Zagreb - Vinkovci na koti 103,6 t skreće prema jugoistoku i nastavlja željezničkom prugom prema Vinkovcima do početne točke opisa granice.

Na grafu 3 prikazan je odstrel divlje svinje u razdoblju od 2016./17. – 2020./21.

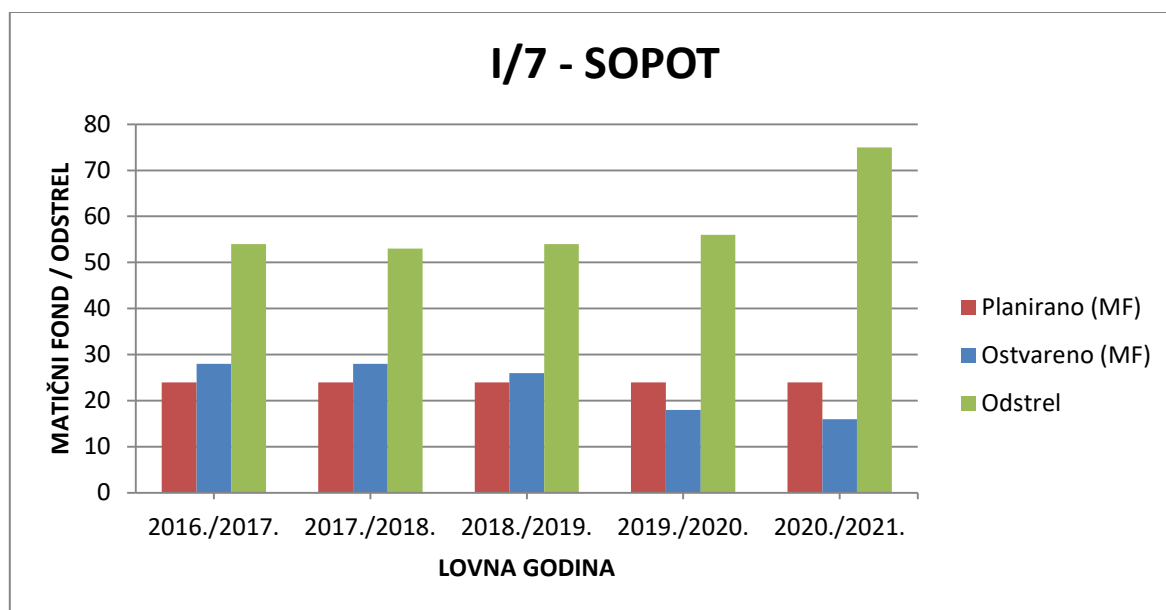

Graf 3 Matični fond i odstrel od 2016./17. - 2020./21. za lovište 3- ČRNOVŠČAK

4.5. Sopot

Državno lovište Sopot je otvorenog tipa, površine 1318 ha. Granice lovišta: Početna točka je predjel Kranjica (sjecište kanala Pisarovac i kanala koji omeđuje sa sjeveroistočne strane poljoprivredno zemljište "Sopot"), dalje ide kanalom do puta u pravcu mjesta Bratina, dalje u pravcu juga istim putem i u produženju istog do odjela 38b G.J. Pisarovinski lugovi, dalje vanskom granicom odjela 38b, 37c, 36a, najjužnije točke (kota 110,4), dalje ide u pravcu juga na vanjsku granicu odjela 7b, odatle u pravcu zapada na sjecište puta i kanala Brebernica iznad predjela Trstenka i dalje kanalom Brebernica do početne točke opisa granice.

Graf 4 prikazuje odstrel divlje svinje u razdoblju od 2016./17. – 2020./21.

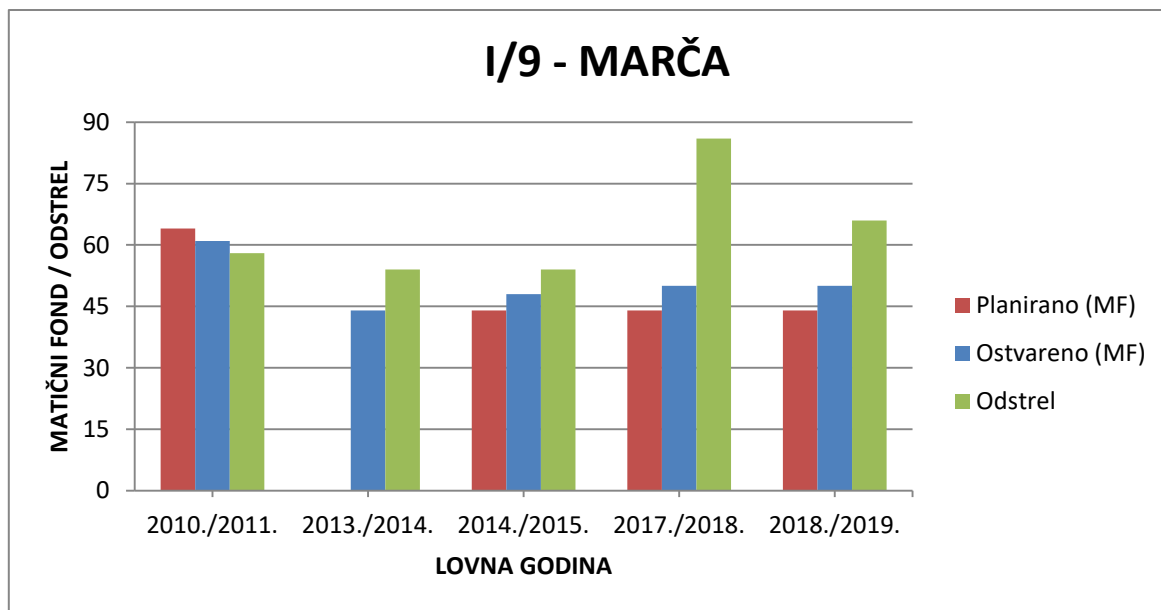

Graf 4 Matični fond i odstreli od 2016./17. - 2020./21. za lovište I/7 SOPOT

4.6. Marča

Državno lovište Marča je lovište otvorenog tipa, površine 2775 ha. Granice lovišta: početna točka opisa granice nalazi se na mostu preko Glogovnice na cesti Bešlinec-Mostari, odatle granica ide nizvodno Glogovnicom do mosta na cesti D.Lipovčani-Marčani, izlazi na cestu za Marčane, prolazi kroz Marčane i Sovare te skreće cestom za Šumećane, u Šumećanima skreće na odvojak-cestu koja nedaleko kote 127 prolazi pravcem sjeverozapad kroz šumski predjel Brezina u pravcu Deanovečkog brega, nastavlja tom cestom i dolazi na Deanovečki breg gdje skreće u pravcu sjevera putem za Brdo Grabarsko, nastavlja tim putem koji ide uz državnu šumu, istim putem dolazi u Brdo Grabarsko gdje skreće cestom u pravcu sjeverozapada koja preko kote 188 i šumskog predjela Hrastje izlazi na kotu 178 kod ceste Sobočani-Bešlinec, tu skreće na istu cestu i nastavlja u pravcu Bešlinca, prolazi kroz Bešlinec i nastavlja dalje cestom za Mostare do početne točke opisa granice.

Graf 5 prikazuje odstrel divlje svinje u razdoblju od 2010./11. – 2018./19.

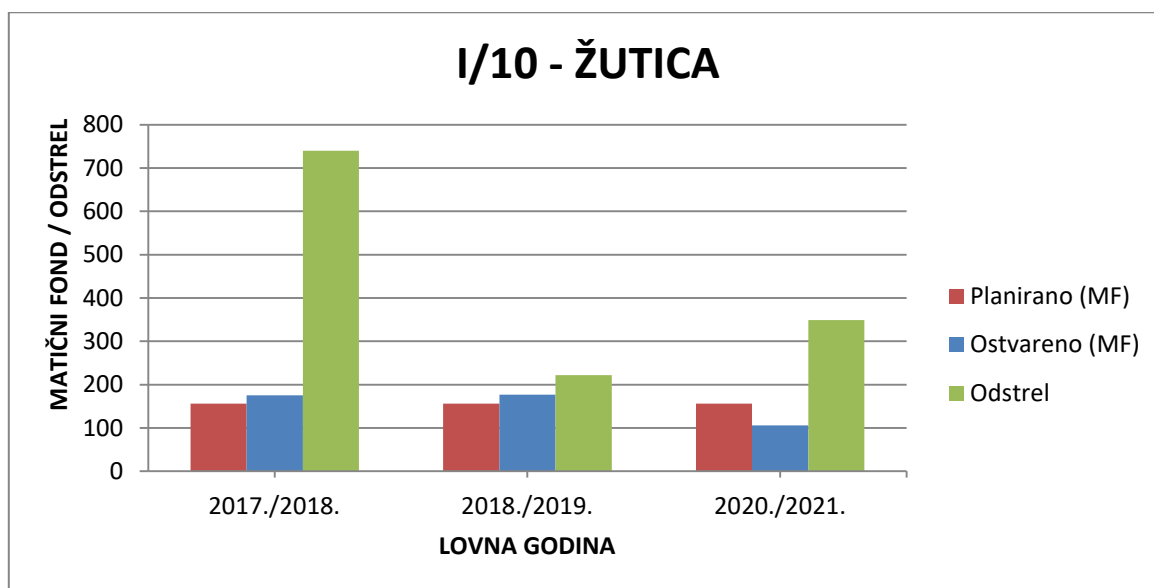

Graf 5 Matični fond i odstreli od 2010./11. - 2018./19. za lovište I/9 MARČA

4.7. Žutica

Državno lovište Žutica ustanovljena je na površini od 9.173 ha u kojem se nalazi raznolika divljač poput jelena, srne i divlje svinje. Gospodarenje lovištem sastoji se od uzgoja, zaštite divljači i drugih životinjskih vrsta te lova. Prirodna reprodukcija divljači omogućava i izlov, pa se tako godišnje ulovi oko 10 jelena, 60 – 70 srna, 120 divljih svinja i znatan broj drugih vrsta divljači.

Odstrel divlje svinje u razdoblju od 2017./18. – 2020./21. prikazan je na grafu 6.

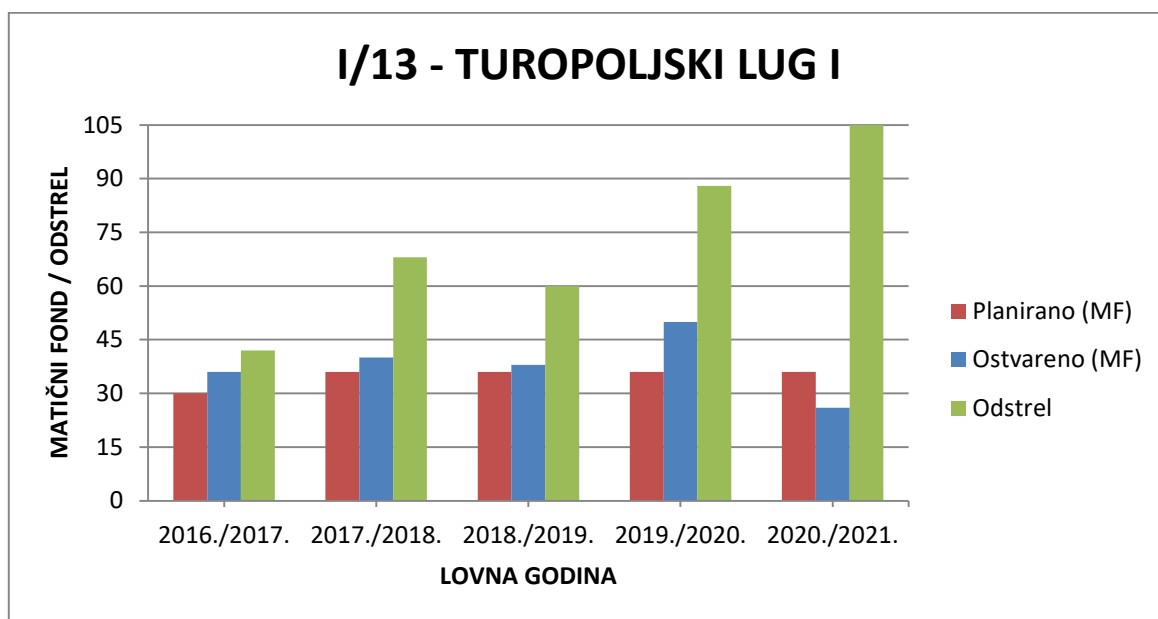

Graf 6 Matični fond i odstreli od 2017./18. - 2020./21. za lovište I/10 ŽUTICA

4.8. Turopoljski lug I

Državno lovište TUROPOLJSKI LUG I je lovište otvorenog tipa u Zagrebačkoj županiji. Proteže se na 3837 ha površine. Granice lovišta: početna točka opisa granice je na kanalu Sava-Odra na prijelazu-mostu na cesti Rakitovec-Kuče, odatle ide u smjeru istoka nizvodno kanalom Sava-Odra do ceste Veleševac-Peščenica, skreće na tu cestu i nastavlja istom u pravcu jugozapada za Peščenicu, u Peščenici izlazi na cestu Lekenik-Buševac, skreće na istu cestu u pravcu Buševca i prolazi kroz D. Vukojevac i Ogulinac do Buševca, u Buševcu skreće na cestu u pravcu Rakitovca, nastavlja istom cestom i prolazi kroz Turopolje i Rakitovec te nastavlja dalje u pravcu Kuča do početne točke opisa granice na kanalu Sava-Odra.

Odstrel divlje svinje u razdoblju od 2016./17. – 2020./21. prikazan je na grafu 7.

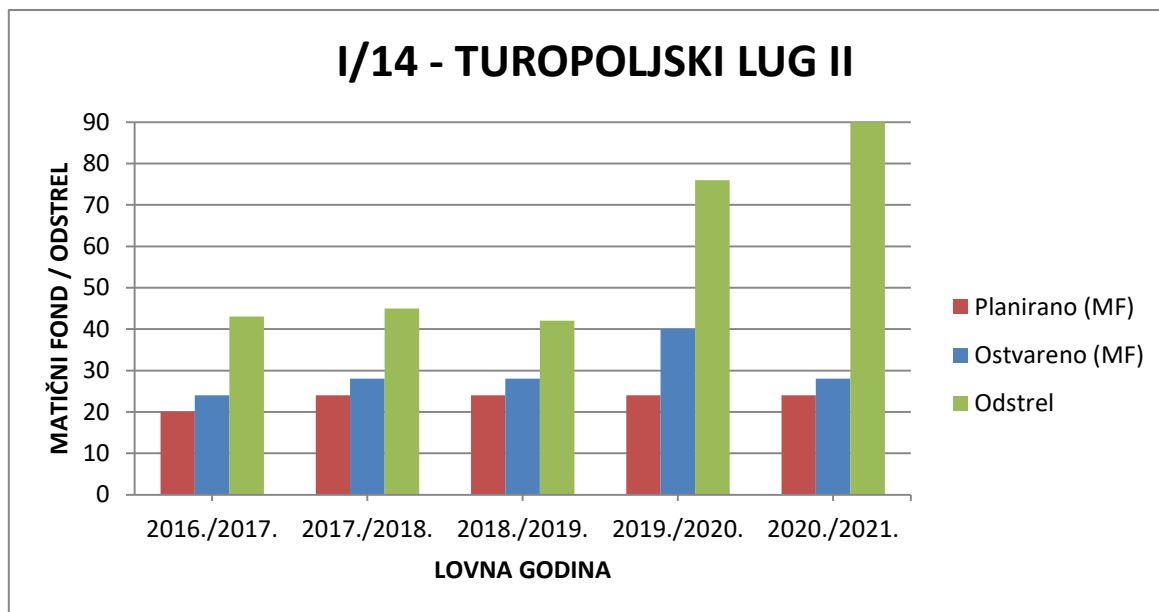

Graf 7 Matični fond i odstreli od 2016./17. - 2020./21. za lovište I/13 TUROPOLJSKI LUG I

4.9. Turopoljski lug II

Državno lovište TUROPOLJSKI LUG II je lovište otvorenog tipa, smješteno u Zagrebačkoj županiji. Proteže se na 2456 ha površine. Reljefni karakter je nizinski.

Na grafu 8 prikazan je odstrel divlje svinje u razdoblju od 2016./17. – 2020./21.

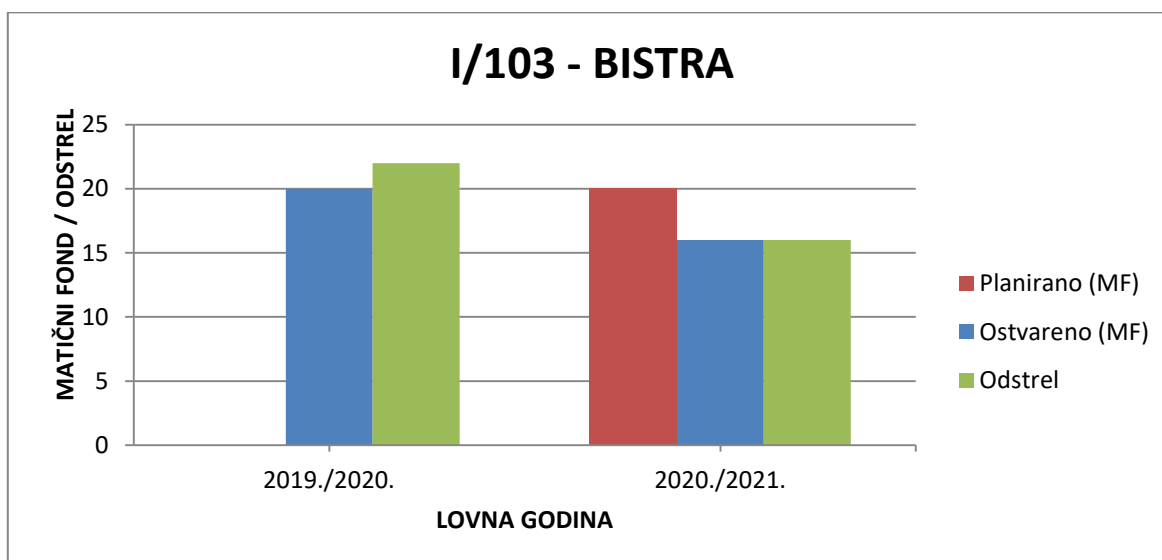

Graf 8 Matični fond i odstrel od 2016./17. - 2020./21. za lovište I/14 TUROPOLJSKI LUG II

4.10. Bistra

Lovište Bistra pripada županijskom (zajedničkom) vlasništvu, otvorenog je tipa. Lovište se proteže na 3846 ha površine. Nalazi se u Zagrebačkoj županiji, a reljef je nizinsko-brdski.

Na grafu 9 prikazan je odstrel divlje svinje u razdoblju od 2019./20. – 2020./21.

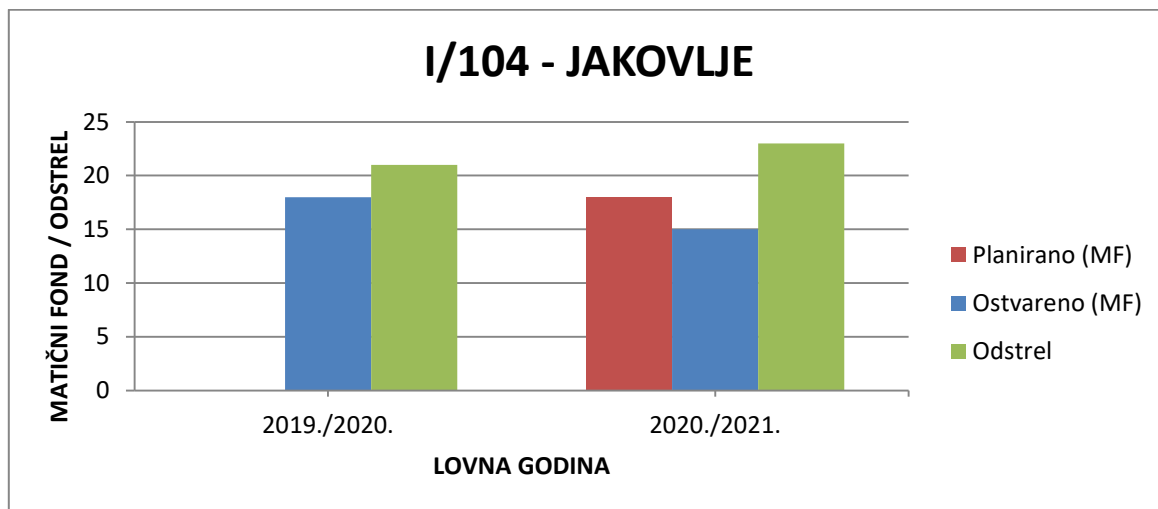

Graf 9 Matični fond i odstrel od 2019./20. - 2020./21. za lovište I/103 BISTRA

4.11. Jakovlje

Lovište Jakovlje pripada županijskom (zajedničkom) vlasništvu, otvorenog je tipa. Lovište se nalazi u Zagrebačkoj županiji. Lovište I/104 Jakovlje dijelom se proteže i na području Parka prirode Medvednica. Na tom području provodi se posebni program zaštite prirode i poseban režim uzgoja, zaštite i lova divljači. Na tom području udruga je izgradila i drugi dom Kraljev Vrh s dvoranom za smještaj 30 osoba, kuhinjom i sobama.

Graf 10 prikazuje odstrel divlje svinje u razdoblju od 2019./20. – 2020./21.

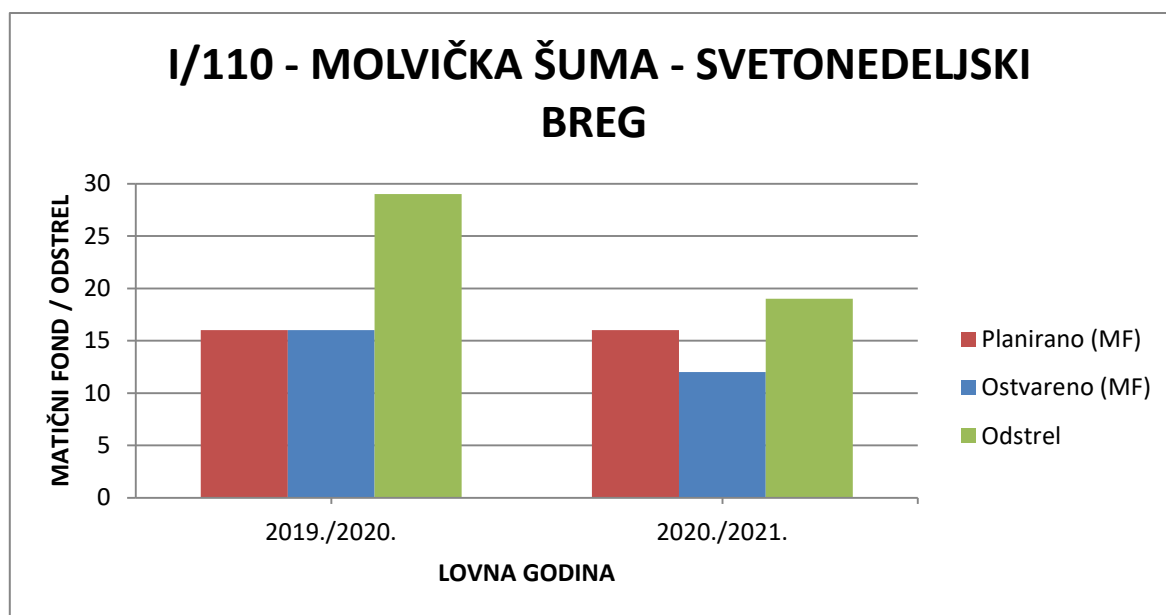

Graf 10 Matični fond i odstreli od 2019./20. - 2020./21. za lovište I/104 JAKOVLJE

4.12. Molvička šuma – Svetonedeljski breg

Lovište Molvička šuma – Svetonedeljski breg pripada županijskom (zajedničkom) vlasništvu. Proteže se na 5753 ha površine, te je lovište otvorenog tipa. Nalazi se u Zagrebačkoj županiji.

Graf 11 prikazuje odstrel divlje svinje u razdoblju od 2019./20. – 2020./21.

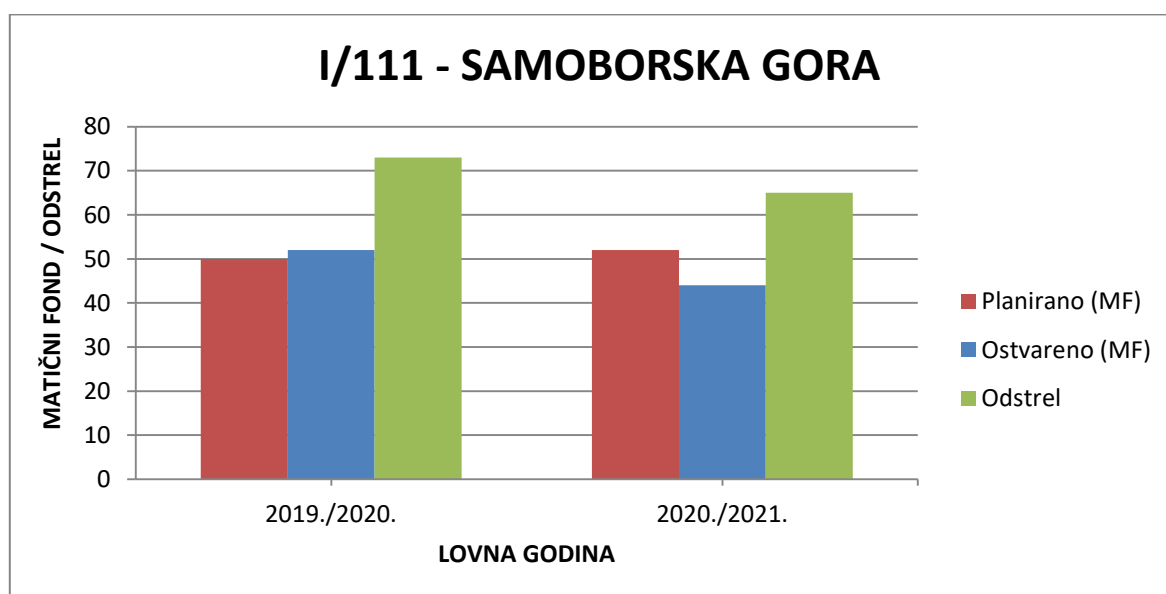

Graf 11 Matični fond i odstreli od 2019./20. - 2020./21. za lovište I/110 MOLVIČKA ŠUMA - SVETONEDELJSKI BREG

4.13. Samoborska gora

Lovište Samoborska gora pripada županijskom (zajedničkom) vlasništvu. Lovište je otvorenog tipa i proteže se na 10610 ha površine. Reljefni karakter je nizinsko- brdski, a nalazi se u Zagrebačkoj županiji.

Graf 12 prikazuje odstrel divlje svinje u razdoblju od 2019./20. – 2020./21.

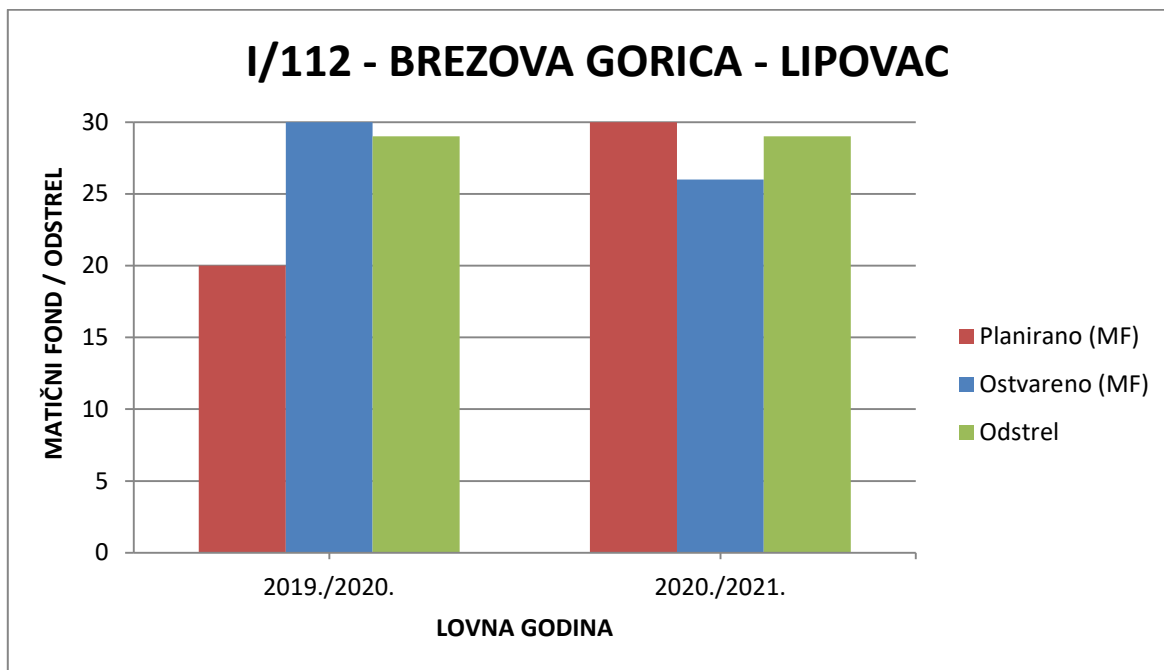

Graf 12 Matični fond i odstreli od 2019./20. - 2020./21. za lovište I/111 - SAMOBORSKA

4.14. Brezova Gorica – Lipovac

Lovište Brezova Gorica – Lipovac pripada županijskom (zajedničkom) vlasništvu. Lovište je otvorenog tipa i proteže se na 3481 ha površine. Reljefni karakter je brdski, a nalazi se u Zagrebačkoj županiji.

Graf 13 prikazuje odstrel divlje svinje u razdoblju od 2019./20. – 2020./21.

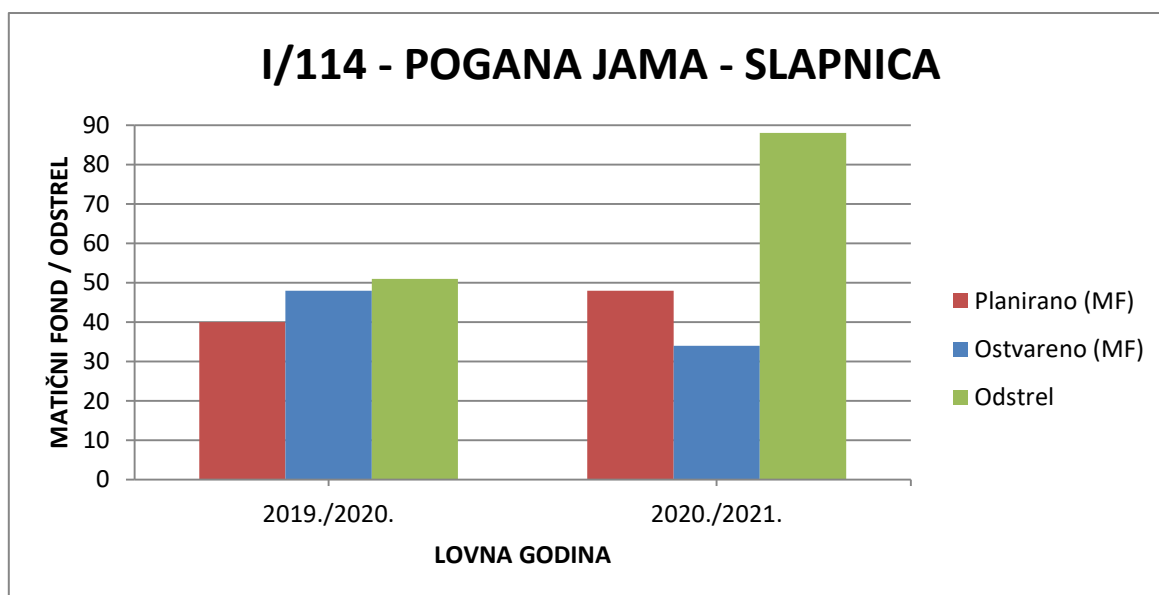

Graf 13 Matični fond i odstreli od 2019./20. - 2020./21. za lovište I/112 BREZOVA GORICA – LIPOVAC

4.15. Pogana Jama – Slapnica

Lovište Pogana Jama – Slapnica pripada županijskom (zajedničkom) vlasništvu. Proteže se na 5805 ha površine, te je lovište otvorenog tipa. Nalazi se u Zagrebačkoj županiji, a reljefni karakter je brdski.

Graf 14 prikazuje odstrel divlje svinje u razdoblju od 2019./20. – 2020./21.

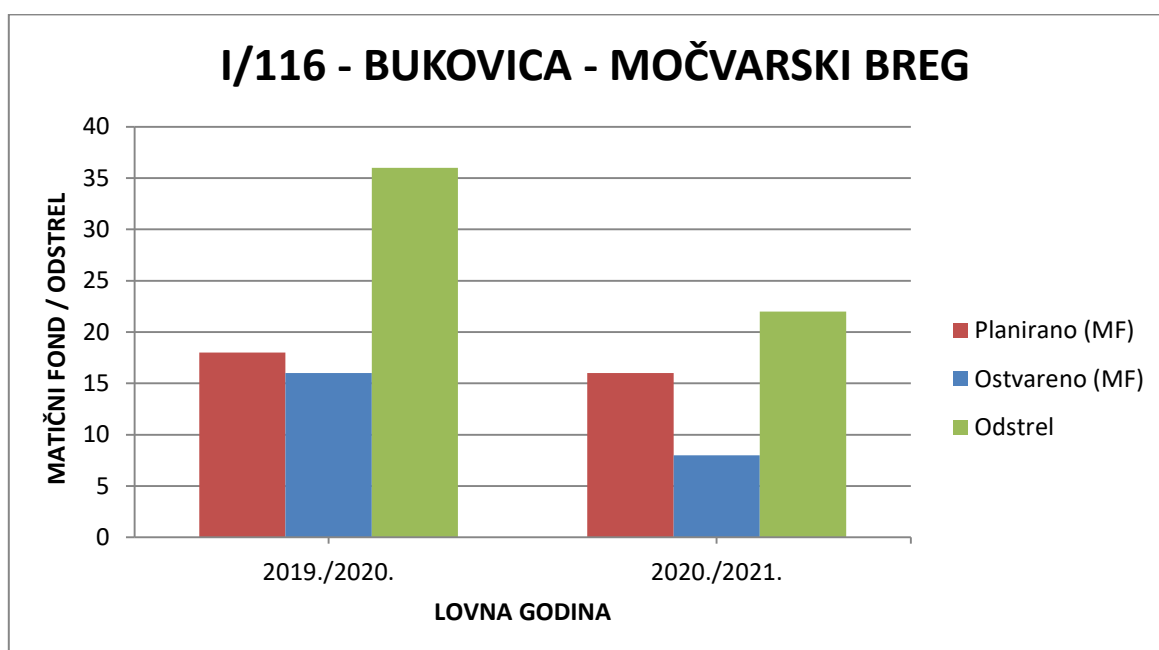

Graf 14 Matični fond i odstrel od 2019./20. - 2020./21. za lovište I/114 - POGANA JAMA - SLAPNICA

4.16. Bukovica – Močvarski breg

Lovište Bukovica – Močvarski breg pripada županijskom (zajedničkom) vlasništvu. Lovište je otvorenog tipa i proteže se na 2038 ha. Reljefni karakter je nizinski, a nalazi se u Zagrebačkoj županiji.

Odstrel divlje svinje u razdoblju od 2019./20. – 2020./21. prikazan je na grafu 15.

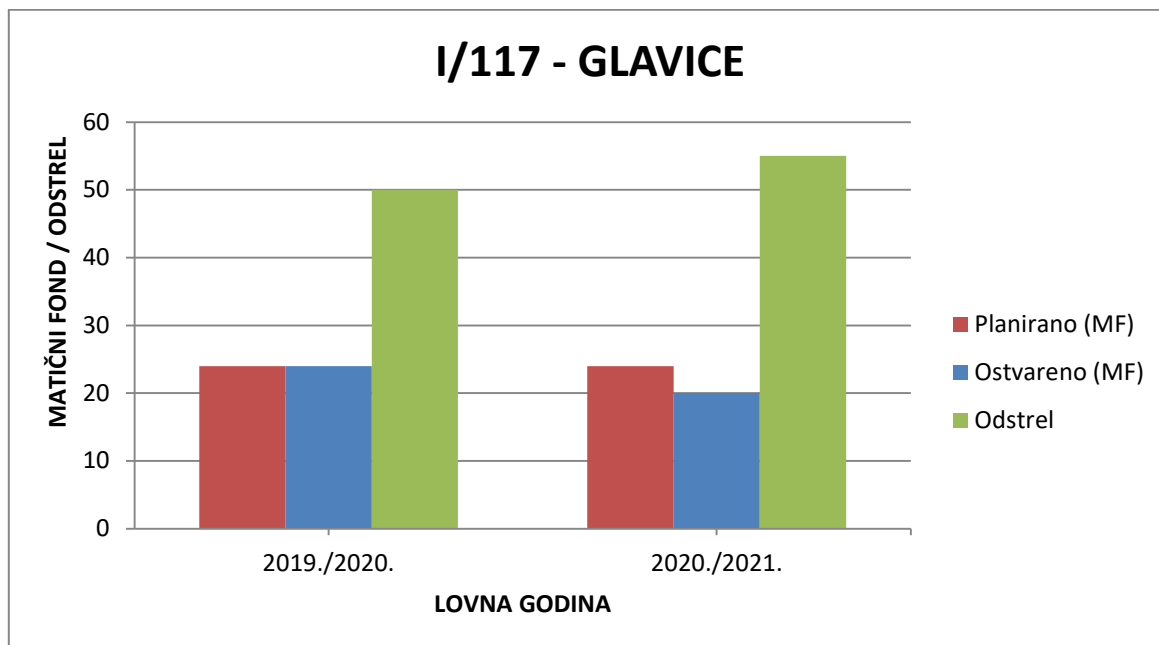

Graf 15 Matični fond i odstrel od 2019./20. - 2020./21. za lovište I/116 - BUKOVICA - MOČVARSKI BREG

4.17. Glavice

Lovište Glavice pripada županijskom (zajedničkom) vlasništvu. Lovište je otvorenog tipa i proteže se na 3238 ha površine. Nalazi se u Zagrebačkoj županiji, a reljef je nizinsko – brdski.

Odstrel divlje svinje u razdoblju od 2019./20. – 2020./21. prikazan je na grafu 16.

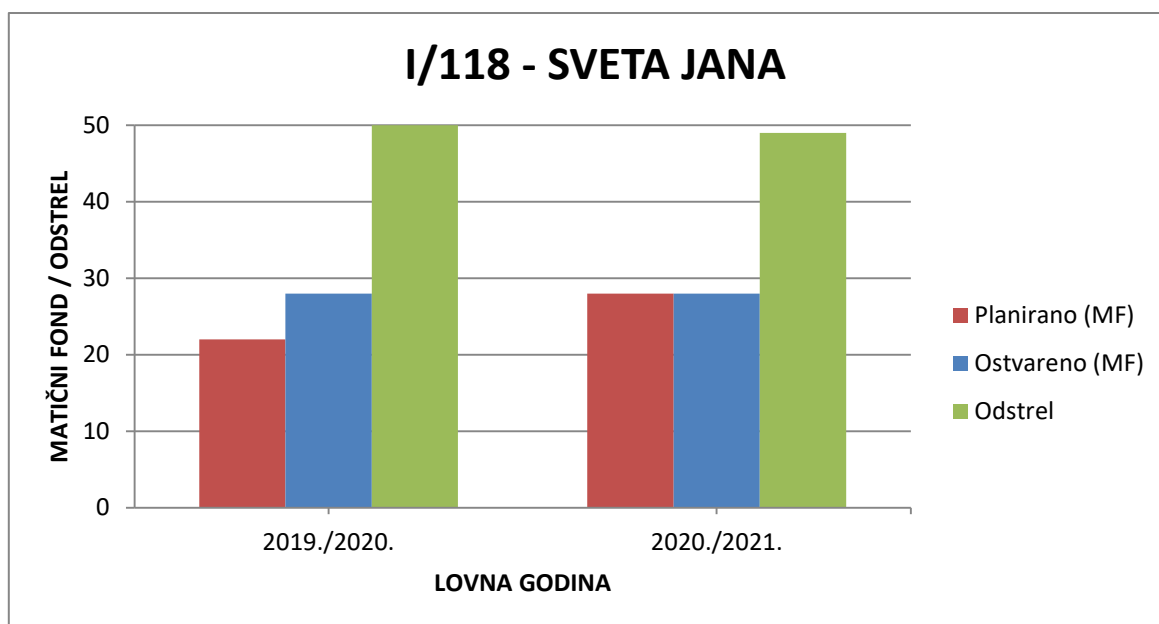

Graf 16 Matični fond i odstreli od 2019./20. - 2020./21. za lovište I/117 – GLAVICE

4.18. Sveta Jana

Lovište Sveta Jana pripada županijskom (zajedničkom) vlasništvu. Prostire se na 4569 ha površine i lovište je otvorenog tipa. Reljefni karakter je nizinsko – brdski, a nalazi se u Zagrebačkoj županiji.

Odstrel divlje svinje u razdoblju od 2019./20. – 2020./21. prikazan je na grafu 17.

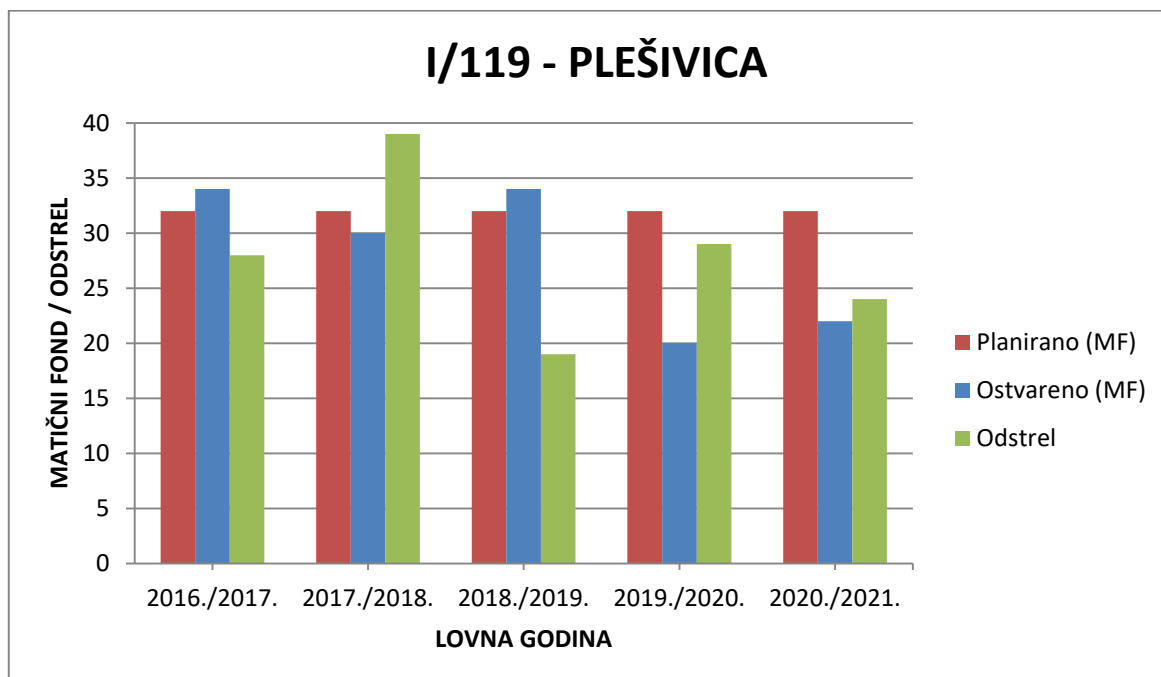

Graf 17 Matični fond i odstrel od 2019./20. - 2020./21. za lovište I/118 SVETA JANA

4.19. Plešivica

Lovište Plešivica pripada županijskom (zajedničkom) vlasništvu. Lovište je otvorenog tipa i proteže se na 3673 ha površine. Nalazi se u Zagrebačkoj županiji, a reljefni karakter je nizinsko – brdski.

Odstrel divlje svinje u razdoblju od 2016./17. – 2020./21. prikazan je na grafu 18.

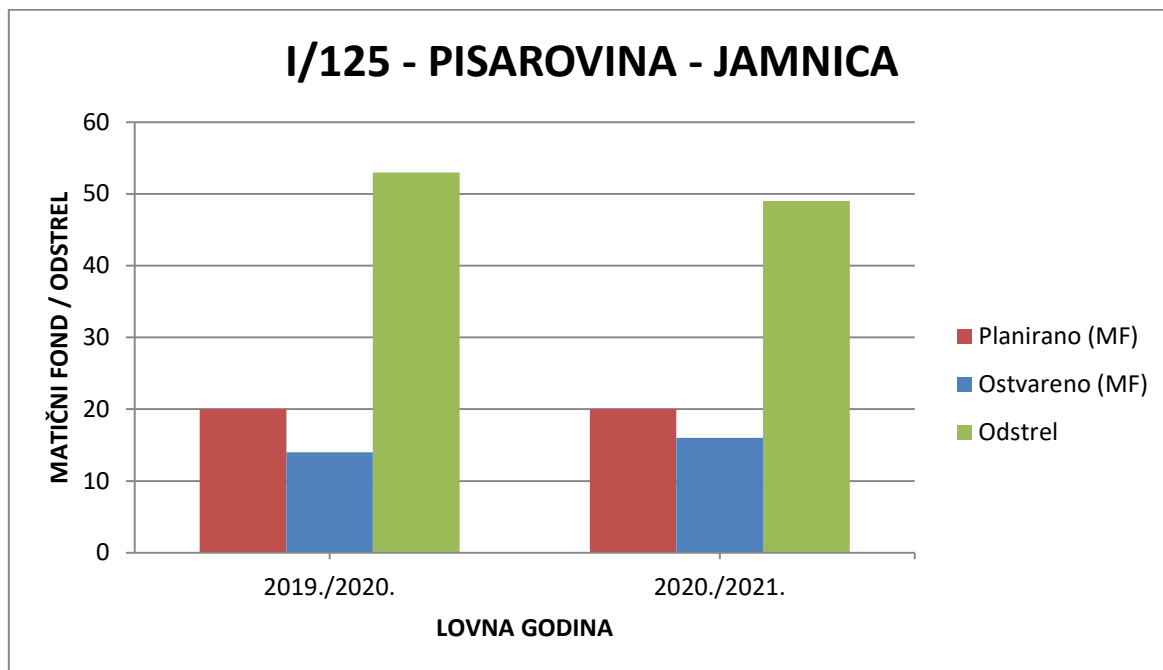

Graf 18 Matični fond i odstrel od 2016./17. - 2020./21. za lovište I/119 - PLEŠIVICA

4.20. Pisarovina – Jamnica

Lovište Pisarovina – Jamnica pripada županijskom (zajedničkom) vlasništvu. Prostire se na 5060 ha površine, te je lovište otvorenog tipa. Nalazi se u Zagrebačkoj županiji, a reljefni karakter je nizinski.

Odstrel divlje svinje u razdoblju od 2019./20. – 2020./21. prikazan je na grafu 19.

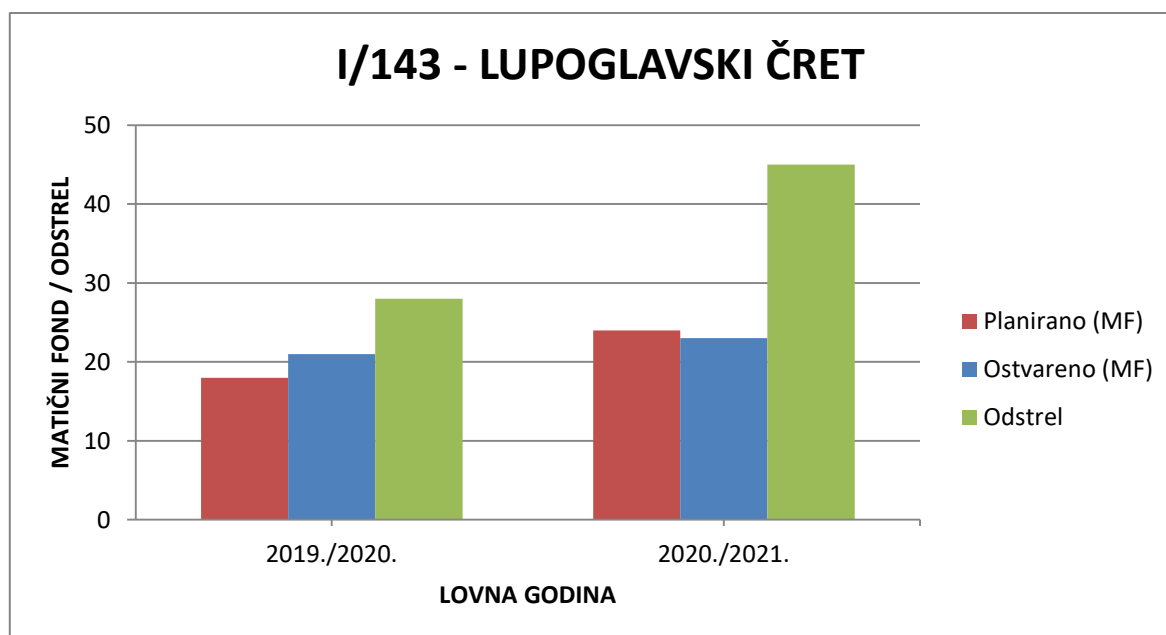

Graf 19 Matični fond i odstreli od 2019./20. - 2020./21. za lovište I/125 - PISAROVINA – JAMNICA

4.21. Lupoglavski čret

Lovište Lupoglavski Čret pripada županijskom (zajedničkom) vlasništvu. Prostire se na 2365 ha površine i lovište je otvorenog tipa. Reljefni karakter je nizinski, a nalazi se u Zagrebačkoj županiji.

Odstrel divlje svinje u razdoblju od 2019./20. – 2020./21. prikazan je na grafu 20.

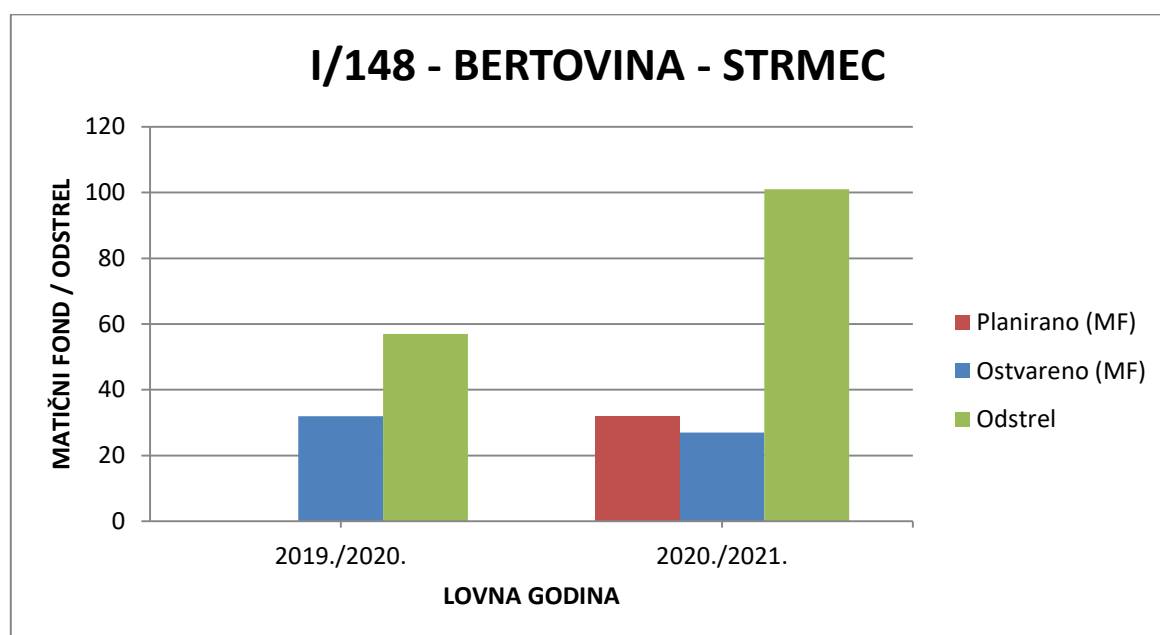

Graf 20 Matični fond i odstreli od 2019./20. - 2020./21. za lovište I/143 LUPOGLAVSKI ČRET

4.22. Bertovina – Strmec

Lovište Bertovina – Strmec pripada županijskom (zajedničkom) vlasništvu. Lovište je otvorenog tipa i proteže se na 8731 ha površine. Nalazi se u Zagrebačkoj županiji, a reljef je nizinsko – brdski.

Na grafu 21 prikazan je odstrel divlje svinje u razdoblju od 2019./20. – 2020./21.

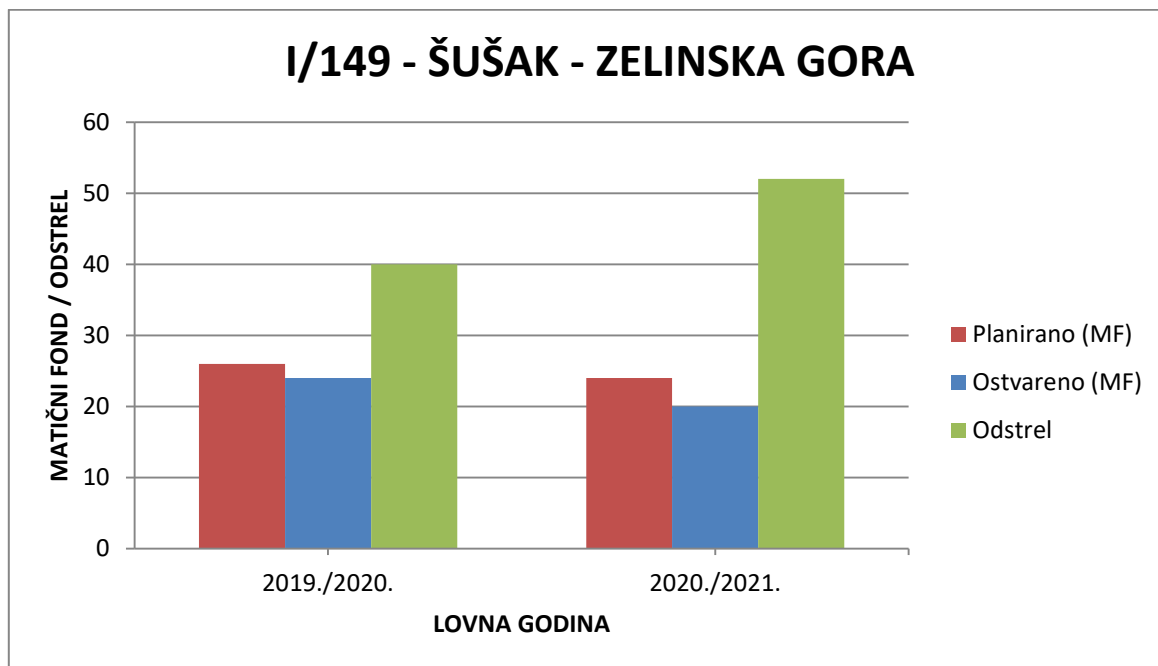

Graf 21 Matični fond i odstreli od 2019./20. - 2020./21. za lovište I/148 - BERTOVINA – STRMEC

4.23. Šušak – Zelinska gora

Lovište Sušak - Zelinska gora pripada županijskom (zajedničkom) vlasništvu. Prostire se na 6266 ha površine, te je lovište otvorenog tipa. Nalazi se u Zagrebačkoj županiji, a reljefni karakter je nizinsko – brdski.

Na grafu 22 prikazan je odstrel divlje svinje u razdoblju od 2019./20. – 2020./21.

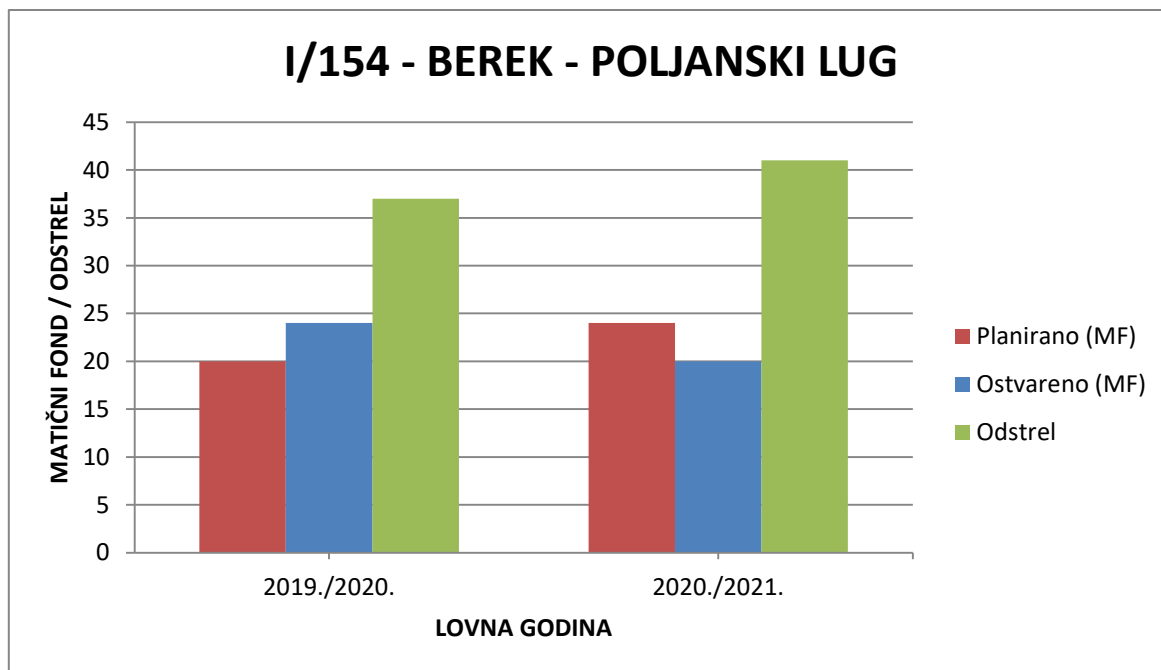

Graf 22 Matični fond i odstreli od 2019./20. - 2020./21. za lovište I/ - ŠUŠAK - ZELINSKA GORA

4.24. Berek – Poljanski lug

Lovište Berek – Poljanski lug pripada županijskom (zajedničkom) vlasništvu. Prostire se na 2334 ha površine i lovište je otvorenog tipa. Reljefni karakter je nizinski, a nalazi se u Zagrebačkoj županiji.

Na grafu 23 prikazan je odstrel divlje svinje u razdoblju od 2019./20. – 2020./21.

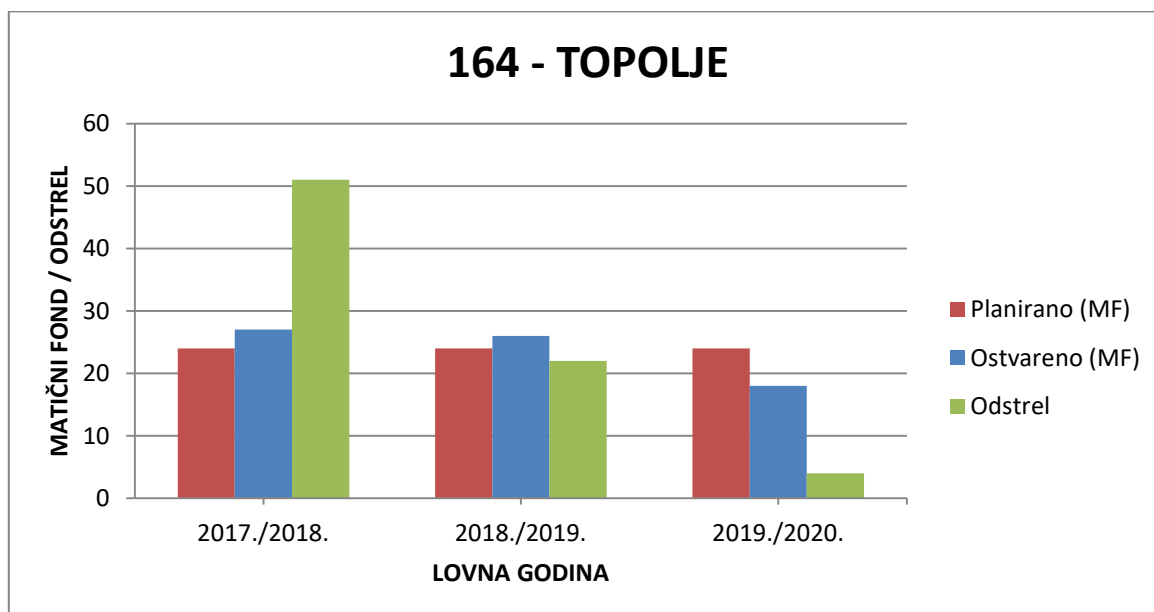

Graf 23 Matični fond i odstreli od 2019./20. - 2020./21. za lovište I/154 - BEREK - POLJANSKI LUG

4.25. Topolje

Lovište Topolje pripada županijskom (zajedničkom) vlasništvu. Prostire se na 4930 ha površine, te je lovište otvorenog tipa. Nalazi se u Zagrebačkoj županiji, a reljefni karakter je nizinski.

Na grafu 24 prikazan je odstrel divlje svinje u razdoblju od 2017./18. – 2020./21.

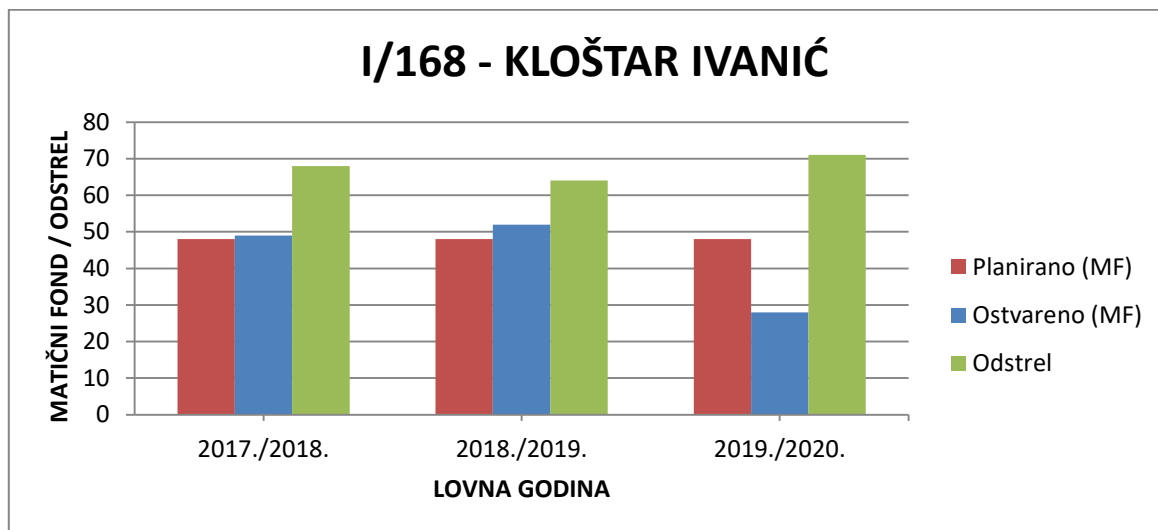

Graf 24 Matični fond i odstreli od 2019./20. - 2020./21. za lovište 164 - TOPOLJE

4.26. Kloštar Ivanić

Lovište Bertovina – Strmec pripada županijskom (zajedničkom) vlasništvu. Lovište je otvorenog tipa i proteže se na 6091 ha površine. Nalazi se u Zagrebačkoj županiji, a reljef je nizinski.

Na grafu 25 prikazan je odstrel divlje svinje u razdoblju od 2017./18. – 2029./20.

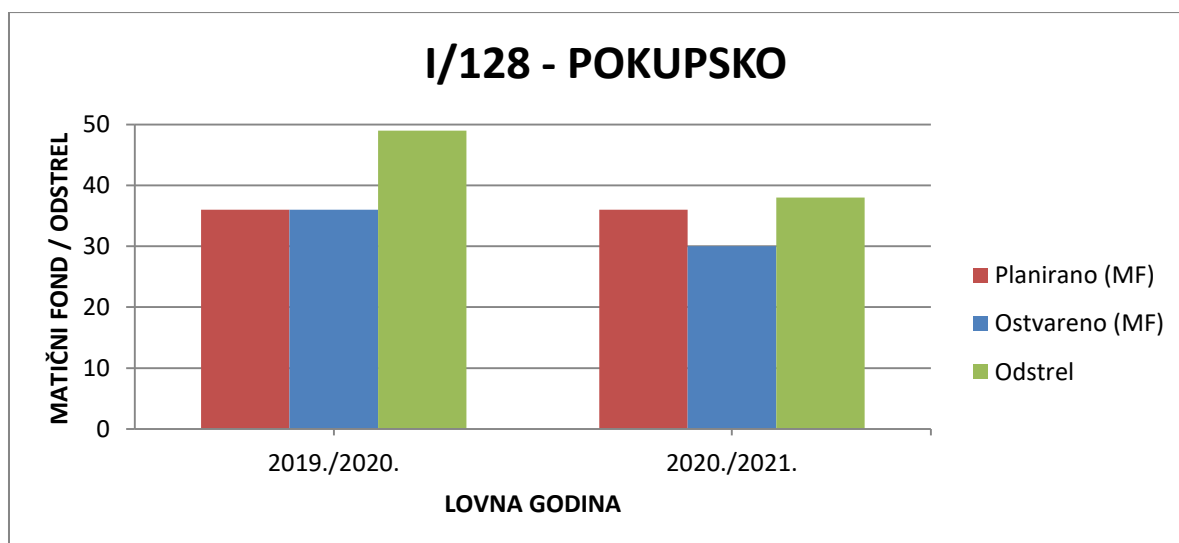

Graf 25 Matični fond i odstreli od 2019./20. - 2019./20. za lovište i/168 - KLOŠTAR IVANIĆ

4.27. Pokupsko

Lovište Pokupsko pripada županijskom (zajedničkom) vlasništvu. Prostire se na 6523 ha površine, te je lovište otvorenog tipa. Nalazi se u Zagrebačkoj županiji, a reljefni karakter je nizinsko – brdski.

Na grafu 26 prikazan je odstrel divlje svinje u razdoblju od 2019./20. – 2020./21.

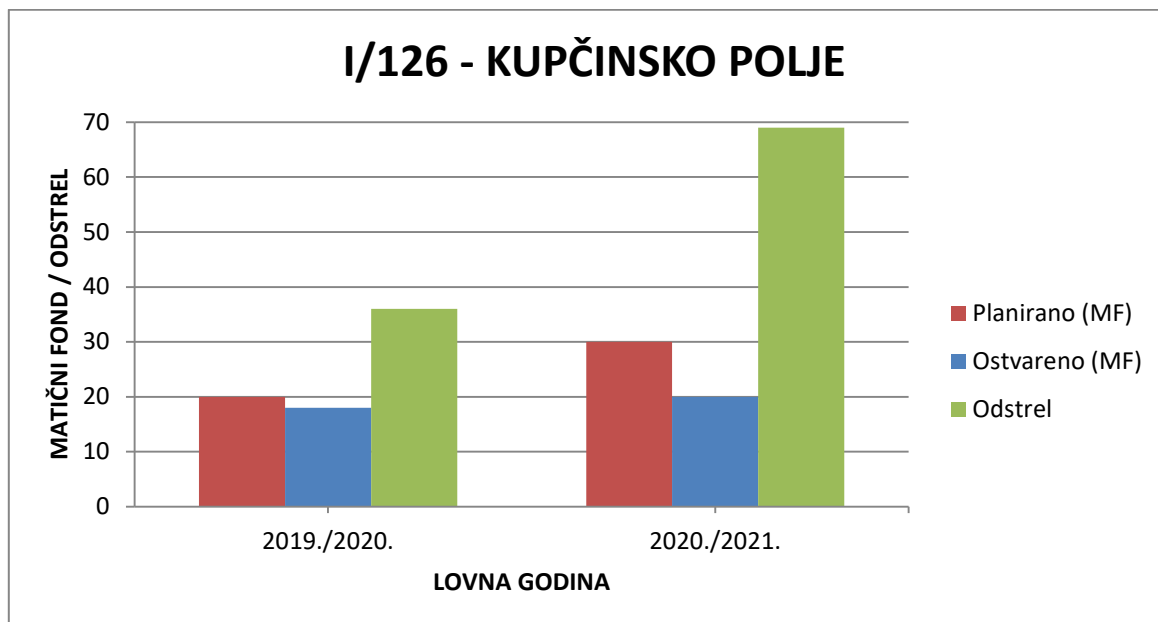

Graf 26 Matični fond i odstreli od 2019./20. - 2020./21. za lovište I/ POKUPSKO

4.28. Kupčinsko polje

Lovište Kupčinsko polje pripada županijskom (zajedničkom) vlasništvu. Prostire se na 2855 ha površine, te je lovište otvorenog tipa. Nalazi se u Zagrebačkoj županiji, a reljefni karakter je nizinski.

Graf 27 prikazuje odstrel divlje svinje u razdoblju od 2019./20. – 2020./21.

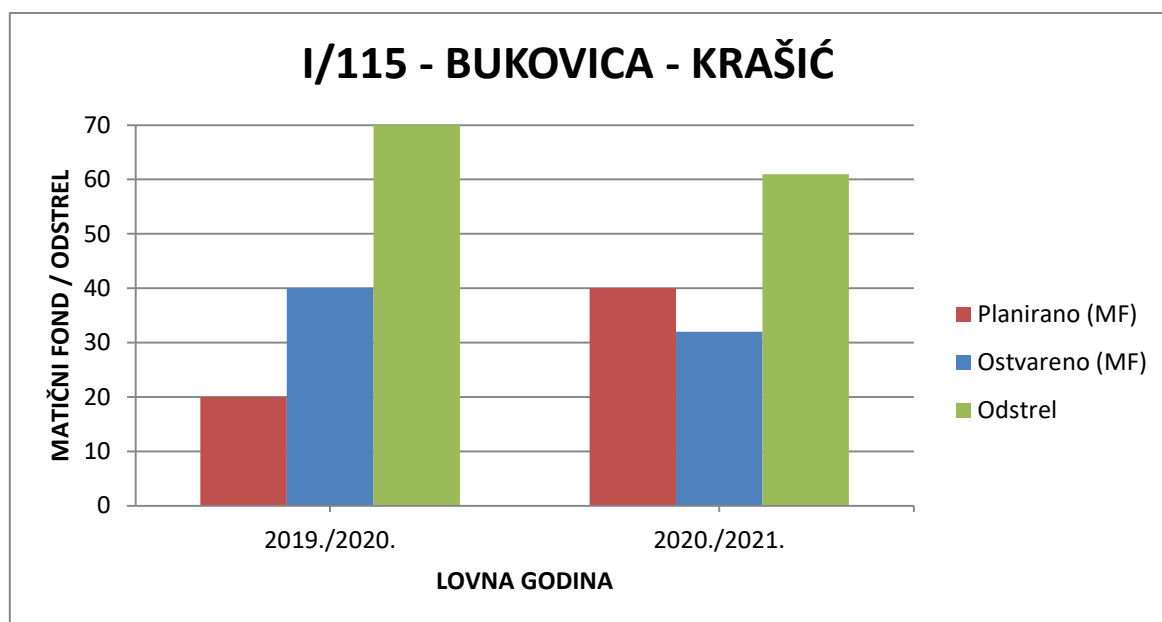

Graf 27 Matični fond i odstreli od 2019./20. - 2020./21. za lovište I/126 - KUPČINSKO POLJE

4.29. Bukovica - Krašić

Lovište Bukovica - Krašić pripada županijskom (zajedničkom) vlasništvu. Prostire se na 6314 ha površine, te je lovište otvorenog tipa. Nalazi se u Zagrebačkoj županiji, a reljefni karakter je nizinsko – brdski.

Graf 28 prikazuje odstrel divlje svinje u razdoblju od 2019./20. – 2020./21.

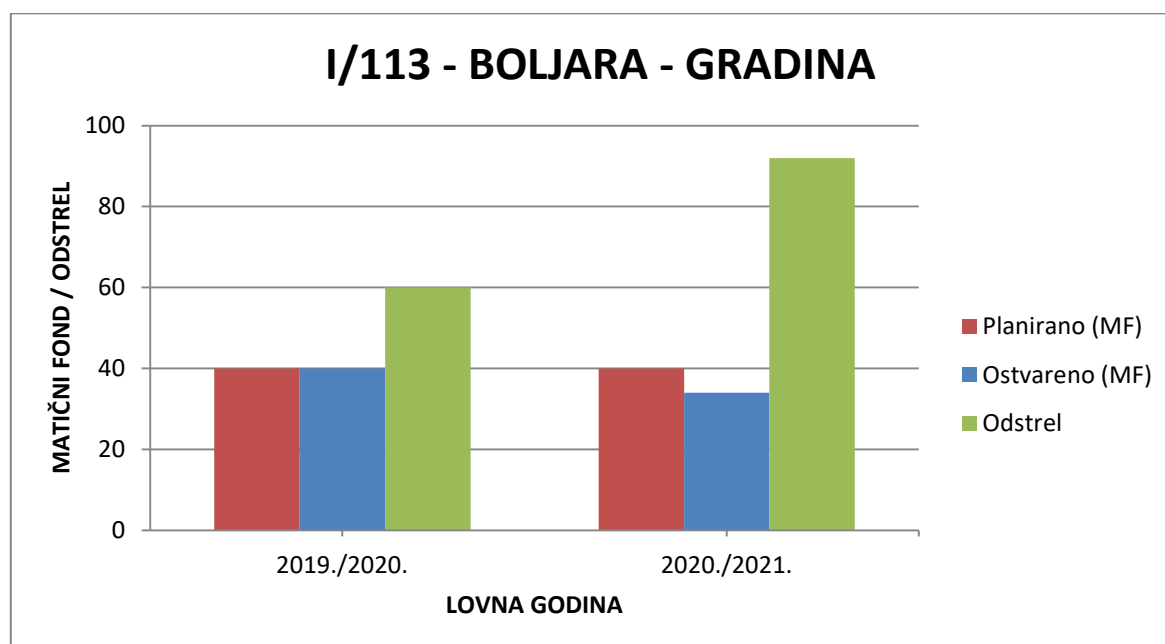

Graf 28 Matični fond i odstrel od 2019./20. - 2020./21. za lovište I/115 - BUKOVICA – KRAŠIĆ

4.30. Boljara - Gradina

Lovište Boljara – Gradina pripada županijskom (zajedničkom) vlasništvu. Lovište je otvorenog tipa i proteže se na 5980 ha površine. Nalazi se u Zagrebačkoj županiji, a reljef je brdsko – planinski.

Graf 29 prikazuje odstrel divlje svinje u razdoblju od 2019./20. – 2020./21.

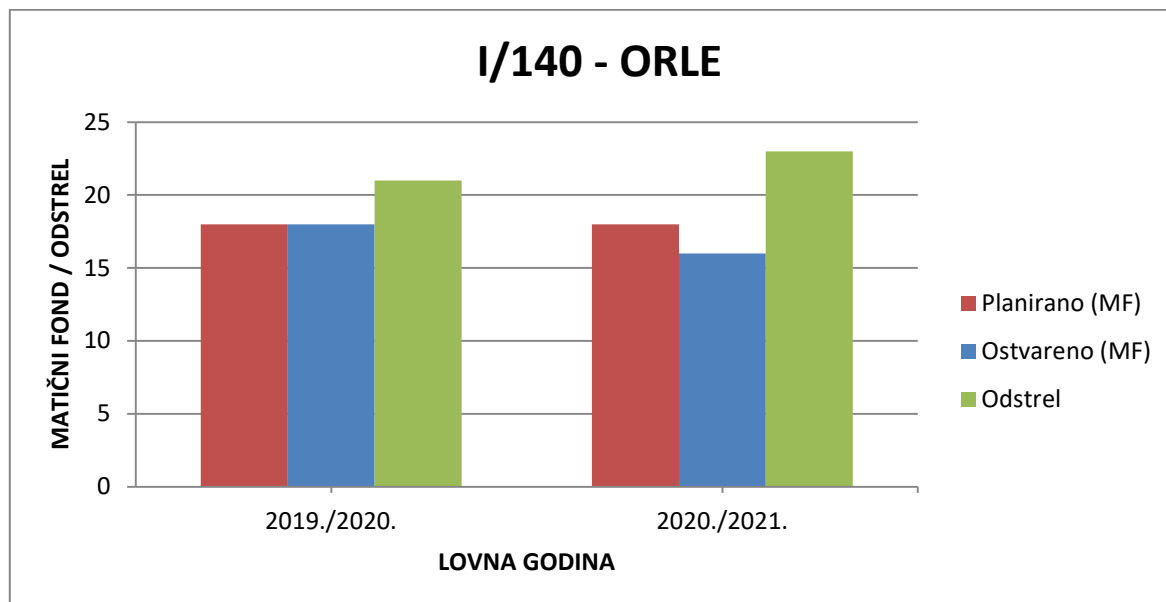

Graf 29 Matični fond i odstrel od 2019./20. - 2020./21. za lovište I/113 - BOLJARA – GRADINA

4.31. Orle

Lovište Orle pripada županijskom (zajedničkom) vlasništvu. Prostire se na 3924 ha površine, te je lovište otvorenog tipa. Nalazi se u Zagrebačkoj županiji, a reljefni karakter je nizinski.

Graf 30 prikazuje Odstrel divlje svinje u razdoblju od 2019./20. – 2020./21.

Graf 30 Matični fond i odstrel od 2019./20. - 2020./21. za lovište I/140 - ORLE

5. RASPRAVA I ZAKLJUČCI

Na temelju provedenog istraživanja i prikazanih rezultata može se konstatirati kako je brojnost divlje svinje na području Zagrebačke županije zadovoljavajuća. Blagi trend porasta brojnosti prati populacijske trendove divlje svinje na području cijele jugoistočne Europe i prostora Republike Hrvatske. U zapadnim lovištima Zagrebačke županije primjetan je rast realiziranog odstrela tijekom promatranog razdoblja u osam lovišta ([Graf 2](#), [Graf 4](#), [Graf 10](#), [Graf 13](#), [Graf 14](#), [Graf 16](#), [Graf 27](#), [Graf 29](#)), a pad također u osam lovišta ([Graf 9](#), [Graf 11](#), [Graf 12](#), [Graf 15](#), [Graf 17](#), [Graf 18](#), [Graf 19](#), [Graf 28](#)). U istočnim lovištima u Zagrebačkoj županiji realizirani odstrel tijekom promatranog razdoblja raste u osam lovišta ([Graf 5](#), [Graf 7](#), [Graf 8](#), [Graf 20](#), [Graf 21](#), [Graf 22](#), [Graf 23](#), [Graf 30](#)), a pada u tri lovišta ([Graf 6](#), [Graf 24](#), [Graf 26](#)), dok su u tri lovišta ([Graf 1](#), [Graf 3](#), [Graf 25](#)) varijacije neznatne.

Iz tih podataka proizlazi da u istočnim lovištima u Zagrebačkoj županiji postoji veća tendencija rasta realiziranog odstrela divlje svinje tijekom promatranog razdoblja. Taj zaključak je donesen na osnovu usporedbe podataka iz provedenog istraživanja, a koja se odnose na omjere lovišta u kojima je tendencija rasta i lovišta u kojima je tendencija pada realiziranog odstrela na istočnoj, te na zapadnoj strani Zagrebačke županije.

Planiranje i realizacija odstrela divlje svinje je jako bitan dio gospodarenja divljim svinjama. Divljač teži zauzimanju gospodarskog kapaciteta staništa i tjerana nagonom za održavanje svoje vrste koristi sve prirodne mogućnosti za opstanak. Lovci divlju svinju drže pod kontrolom, odnosno što je veća brojnost odstreljuje se veći broj grla.

6. LITERATURA

1. Böhm, E., 2004: Lov na divlje svinje, lovna praksa u lovištu divljih svinja, od traganja do komadanja (od A do Ž). Stanek d.o.o., Varaždin.
2. Cortay, G.; Denuc, J.; Deschryver, C.; Durantel, P.; Rossignol, C., 2007: Lovstvo – Praktična enciklopedija. LEO-COMMERCE d.o.o., Rijeka.
3. Darabuš, S., I. Z. Jakelić (1996): Osnove lovstva I izdanje. Hrvatski lovački savez, Zagreb, 1996, 97-100,
4. Ettinger, J. (1897): Hrvatski lovadžija. Knjižare Lav. Hartmana (Kugli i Deutsch), Zagreb, 1897, 29-30.
5. Glavaš, M., 2012: Osnove zaštite šuma. Sveučilište u Zagrebu, Šumarski fakultet, Zagreb.
6. Grubešić, M. (2004): Lovljenje divljači. U: Lovstvo (Mustapić, Z., ed.). Hrvatski lovački savez. Zagreb, 2004, str. 432-438.
7. Jakelić, I. Z. (2001): Lovačko oružje. Jakelić izdavaštvo Zagreb, 2001., 217-232.
8. Janicki, Z.; Konjević, D.; Severin, K.; Slavica, A., 2007: Zoologija divljači. Sveučilište u Zagrebu, Veterinarski fakultet, Zagreb.
9. Konjević, D. (2004): Uzgoj divljih svinja na ograđenim površinama. Gospodarski kalendar 2005. Gospodarski I
10. Konjević, D. (2003): Postupak s dlakavom divljači nakon odstrjela, a u cilju poboljšanja održivosti mesa divljači (divljačine). Meso vol. V (3), 43-46.
11. Böhm, E., 2004: Lov na divlje svinje, lovna praksa u lovištu divljih svinja, od traganja do komadanja (od A do Ž). Stanek d.o.o., Varaždin.

Web:

Web 1: <http://chemisol.hr/ponasanje-zivotinja/>

Web 2: <https://www.savjetodavna.hr/savjeti/558/598/zastita-od-divljaci/> (01.09.2018.)

Web 3: https://hr.wikipedia.org/wiki/Zagreba%C4%8Dka_%C5%BEupanija

Web 4: <https://lszz.hr/lovacki-savez-zagrebacke-zupanije/>

Web 5: <https://www.sciencedirect.com/>